

Ruimtelijke onderbouwing Zonneveld Wageningse Afweg

Eelerwoude werkt

met passie aan een mooi

en groen Nederland

Opdrachtgever:

Solarfields Nederland B.V.
Emmasingel 4
9726 AH Groningen

Opdrachtnemer:

Eelerwoude
[Onze vestigingen](#)
088-1471100
info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 10038
Datum: 27-10-2020
Status: Definitief
Versie: 2

© 2020 Eelerwoude

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Ligging van het plangebied.....	6
1.3	Huidig planologisch regime.....	7
1.4	Leeswijzer.....	8
2	Planbeschrijving.....	9
2.1	Inleiding.....	9
2.2	Beschrijving huidige situatie plangebied.....	9
2.3	Het zonneveld.....	11
2.4	Landschappelijke inpassing.....	14
3	Participatie.....	18
4	Beleidskaders.....	19
4.1	Rijksbeleid.....	19
4.2	Provinciaal en regionaal beleid.....	24
4.3	Regionaal beleid.....	29
4.4	Gemeentelijk beleid.....	32
4.5	Conclusie beleidskader.....	39
5	Waardentoets.....	40
5.1	Inleiding.....	40
5.2	Natuurwaarden.....	40
5.3	Archeologische waarde.....	44
5.4	Cultuurhistorie.....	46
5.5	Water.....	47
5.6	Conclusie waardentoets.....	50
6	Milieuaspecten.....	51
6.1	Inleiding.....	51
6.2	Bodem.....	51
6.3	Geluid.....	52
6.4	Luchtkwaliteit.....	52
6.5	Externe veiligheid.....	53
6.6	Veiligheidsaspecten.....	54
6.7	Bedrijven en milieuzonering.....	56
6.8	Verkeer en parkeren.....	56
6.9	Vormvrije m.e.r.-beoordeling.....	56

6.10	Leidingen	58
6.11	Lichtreflectie	58
6.12	Electromagnetische straling	58
6.13	Conclusie.....	59
7	Uitvoerbaarheid	60
7.1	Inleiding	60
7.2	Ruimtelijke uitvoerbaarheid	60
7.3	Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	60
7.4	Economische uitvoerbaarheid	61
7.5	Conclusie ruimtelijke onderbouwing.....	61

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Klimaatambities Nederlandse overheid

In juni 2019 is het klimaatakkoord door het rijk vastgesteld. Het kabinet heeft met het nationale klimaatakkoord een centraal doel: het terugdringen van de uitstoot van broeikassen in Nederland met 49% ten opzichte van 1990. Het kabinet pleit in Europa voor een broeikasgasreductie van 55% in 2030. Naast de steeds belangrijker wordende duurzaamheidsopgaven spelen er in Nederland diverse uitdagingen zoals het (gebrek aan) ruimte vraagstuk en het spanningsveld tussen landbouw en natuur. Een integrale gebiedsontwikkeling waar al deze facetten een plaats krijgen is dan ook wenselijk.

De provincie Gelderland merkt ook dat het energievraagstuk een wereldwijd vraagstuk is en dat het ook de provincie raakt. Gelderland stelt dat 'oude' manieren van energie opwekken en gebruiken teveel negatieve effecten hebben en niet meer passen. Nieuwe manieren zijn nodig. Het streven is dat Gelderland in 2050 volledig klimaatneutraal is. De provincie wil geen tijd verliezen en in 2030 – als tussenstap – verder zijn dan landelijk is afgesproken.

De gemeenteraad van de gemeente Wageningen heeft op 3 december 2013 de Structuurvisie Wageningen vastgesteld. De gemeente legt de ruimtelijk relevante aspecten van duurzaamheid op hoofdlijnen vast in de structuurvisie. Het gaat om doelstellingen voor klimaatneutraliteit, klimaatadaptatie, groen en water. De gemeente Wageningen heeft de ambitie om klimaatneutraal te zijn in 2030. De 'Routekaart Wageningen Klimaatneutraal 2030' geeft invulling aan de ambitie om klimaatneutraal te worden op het gebied van gas, elektriciteit, mobiliteit en indirect energiegebruik. De Routekaart wordt uitgewerkt in 4-jaarlijkse klimaatplannen. Het huidige Klimaatplan 2017-2021 is opgesteld samen met stakeholders in de stad Wageningen. Wageningen wil zoveel mogelijk aansluiten bij lokale kansen en initiatieven. Om op korte termijn voldoende duurzame energie op te wekken zet de gemeente Wageningen actief in op het realiseren van een grote hoeveelheid zonne-energie. Het doel is om voor 2021 30 hectare zonnenveld te realiseren voor zover dit landschappelijk in te passen is.

Een ervaren partner

Solarfields Nederland B.V. (hierna Solarfields) is een ervaren ontwikkelaar van grondgebonden zonnenvelden en grootschalige zonnesystemen. Solarfields heeft in de afgelopen 10 jaar meer dan 200 MW aan duurzame projecten gerealiseerd. Solarfields ontwikkelt eigen projecten en biedt ondersteuning bij de realisatie van projecten van anderen. Om de energietransitie te versnellen stimuleert Solarfields, samen met haar partners, de ontwikkeling van zonnenvelden in Nederland.

Solarfields heeft het initiatief genomen om een zonnenveld te realiseren (voor een termijn van 30 jaar) ter grootte van circa 4,35 hectare (bruto) en 3,37 (netto). De percelen waarop dit zonnenveld wordt gerealiseerd zijn gelegen tussen de Lawickse Allee en de Wageningse Afweg en betreffen de nummers 2488 en 2545.

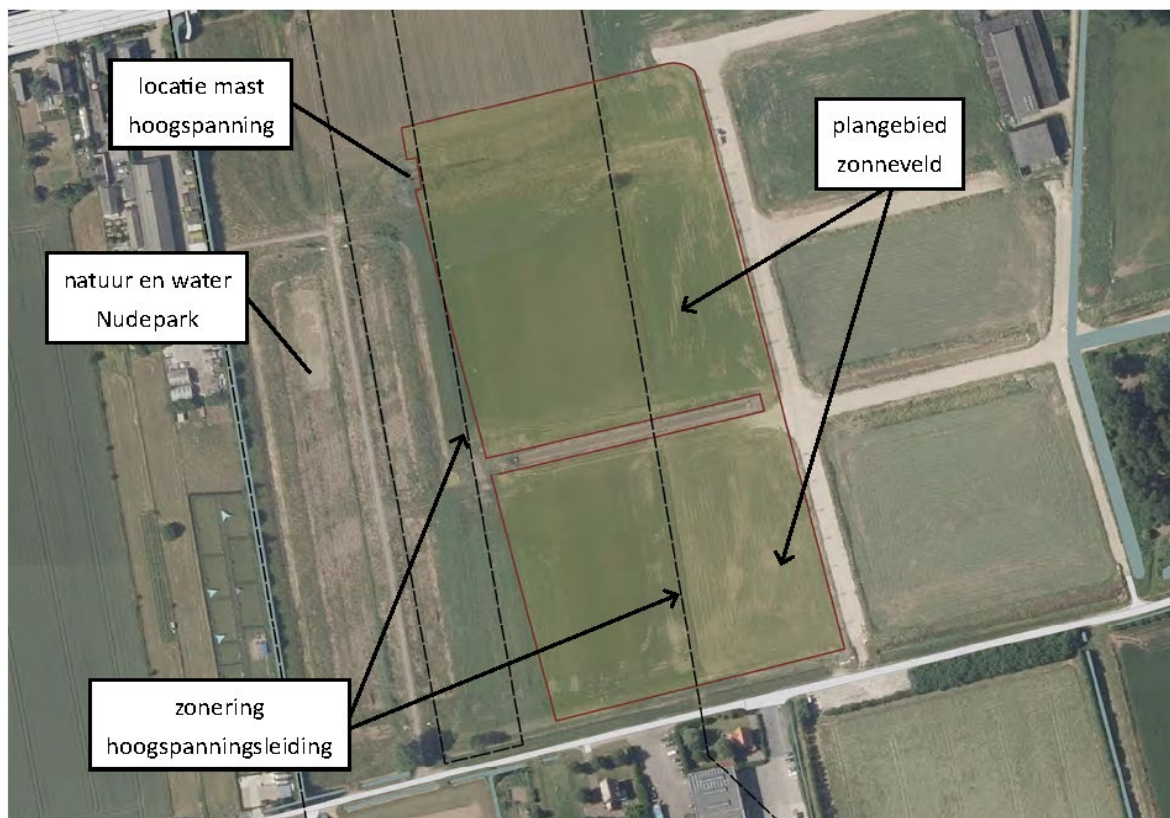

Bouw van het zonneveld past niet binnen de huidige regels

Voor de realisatie van het zonneveld wordt een omgevingsvergunning aangevraagd, in afwijking van het bestemmingsplan (op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo). Deze voorliggende ruimtelijke onderbouwing is onderdeel van de vergunningsaanvraag. Hierin komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit zonneveld aan de orde. Deze ruimtelijke onderbouwing toont aan dat de ontwikkeling van het zonneveld in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.2 Ligging van het plangebied

Het plangebied is gelegen ten westen van het bedrijventerrein 'Nudepark'. Dit is gelegen ten zuidwesten van Wageningen. Figuur 1 laat de ligging van het plangebied zien ten opzichte van het Nudepark. Het plangebied voor het zonneveld is tevens gelegen in de beoogde uitbreidingslocatie van het Nudepark, het Nudepark 2.

Figuur 1. Ligging plangebied

1.3 Huidig planologisch regime

Het plangebied maakt voor een groot deel uit van het bestemmingsplan 'Buitengebied', welke is vastgesteld op 30 september 2013. Op 11 juni 2014 is het bestemmingsplan 'Buitengebied' onherroepelijk geworden. Het plangebied valt tevens voor een deel binnen het bestemmingsplan 'nudepark2fase1', welke is vastgesteld op 04 juli 2016. Het plangebied kent binnen de bestemming 'Buitengebied' de volgende bestemmingen:

- Enkelbestemming: 'Agrarisch – Onderzoek en onderwijs'
- Enkelbestemming: 'Agrarisch met waarden'
- Dubbelbestemming: 'Leiding – Hoogspanningsverbinding'
- Dubbelbestemming: 'Waarde- Archeologie 3'

Veder zijn binnen het bestemmingsplan 'nudepark2fase1' de volgende bestemmingen van toepassing op het plangebied:

- Enkelbestemming: 'Natuur'
- Enkelbestemming: 'Water'
- Dubbelbestemming: 'Leiding – Hoogspanningsverbinding'
- Functieaanduiding: 'Waterberging'

Op figuur 2 is een samenvoeging van beide bestemmingsplannen te zien. Hierop is zichtbaar welke bestemmingen waar binnen het plangebied van toepassing zijn

Figuur 2. Uitsnede van bestemmingsplannen

1.4 Leeswijzer

De ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit 7 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op het voorgenomen plan. Hoofdstuk 3 beschrijft het omgevingsproces. In hoofdstuk 4 komt het beleidskader aan bod. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van het van toepassing zijnde rijksbeleid, provinciaal beleid en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt daarbij getoetst aan dit beleid. Hoofdstuk 5 bevat een waardentoets. Hieruit blijkt welke waarden er in het plangebied aanwezig zijn en of deze worden aangetast door de ontwikkeling. In hoofdstuk 6 komen de relevante milieuaspecten aan bod. In hoofdstuk 7 wordt tot slot ingegaan op de ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

2 Planbeschrijving

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie weergegeven en wordt de voorgenomen ontwikkeling beschreven.

2.2 Beschrijving huidige situatie plangebied

2.2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied voor dit zonneveld grenst aan de oostzijde aan het bedrijventerrein Nudepark, welke nog in ontwikkeling is. Op de gronden van het plangebied zijn in het verleden al alternatieve bestemmingen verkend. Op de beoogde locatie had KlokGroep B.V. aanvankelijk het voornemen om een bedrijventerrein te ontwikkelen (uitbreiding Nudepark II). Ook zijn de gronden in het verleden aangeduid als potentiële locatie voor een parkeerplaats ten behoeve van Ouwehands Dierenpark Rhenen (Pandaparkeerplaats).

Het plangebied ligt op de overgang van een halfopen landbouwgebied (oeverwallen) ingesloten tussen de uiterwaarden met dijk, het open Binnenveld en de stad Wageningen. Ten noorden van het plangebied, aan de noordzijde van de Lawickse Allee, zijn enkele woningen gelegen en ten zuiden van plangebied, aan de Wageningse Afweg, is een transportbedrijf gelegen. Via de bestaande wegenstructuur van de Wageningse Afweg wordt het plangebied ontsloten. De basisstructuur, zoals de wegenstructuur en natuur (groene structuren), voor Nudepark II is al aangelegd in het gebied en wordt in de komende jaren verder ontwikkeld. Op de afbeeldingen 3 tot en met 5 wordt de huidige situatie van het plangebied getoond.

Figuur 3. Huidige situatie plangebied vanaf de Wageningse Afweg

Figuur 4. Huidige situatie vanaf de Wageningse Afweg

Figuur 5. Huidige situatie plangebied vanaf de Lawickse Allee

2.3 Het zonneveld

In deze paragraaf wordt het plan voor het zonneveld uiteengezet. In deze paragraaf komen onderwerpen, zoals de technische gegevens, toegankelijkheid en participatie aan bod. In paragraaf 2.4 wordt de landschappelijke inrichting benoemd.

2.3.1 Initiatief voor een zonneveld

Solarfields heeft het plan om een tijdelijk grondgebonden zonneveld (voor een termijn van 30 jaar) te realiseren naast het bedrijventerrein Nudepark. Het zonneveld is circa 4,35 hectare groot en wordt gebruikt voor het opwekken van duurzame energie.

Grondgebonden zonnevelden zijn noodzakelijk.

Het realiseren van zonnevelden is noodzakelijk om de genoemde overheidsdoelstellingen te behalen. Het alleen toestaan van zonnepanelen op daken is niet voldoende. Er zijn nog vele ogenschijnlijk geschikte daken die uiteindelijk toch niet geschikt blijken te zijn. Dit komt bijvoorbeeld door esthetische bezwaren, de aanwezigheid van rieten of monumentale daken, constructie technische bezwaren, te klein dakoppervlak, hinderlijke schaduw en problematieken om de energie te transporteren naar het energienet etc.

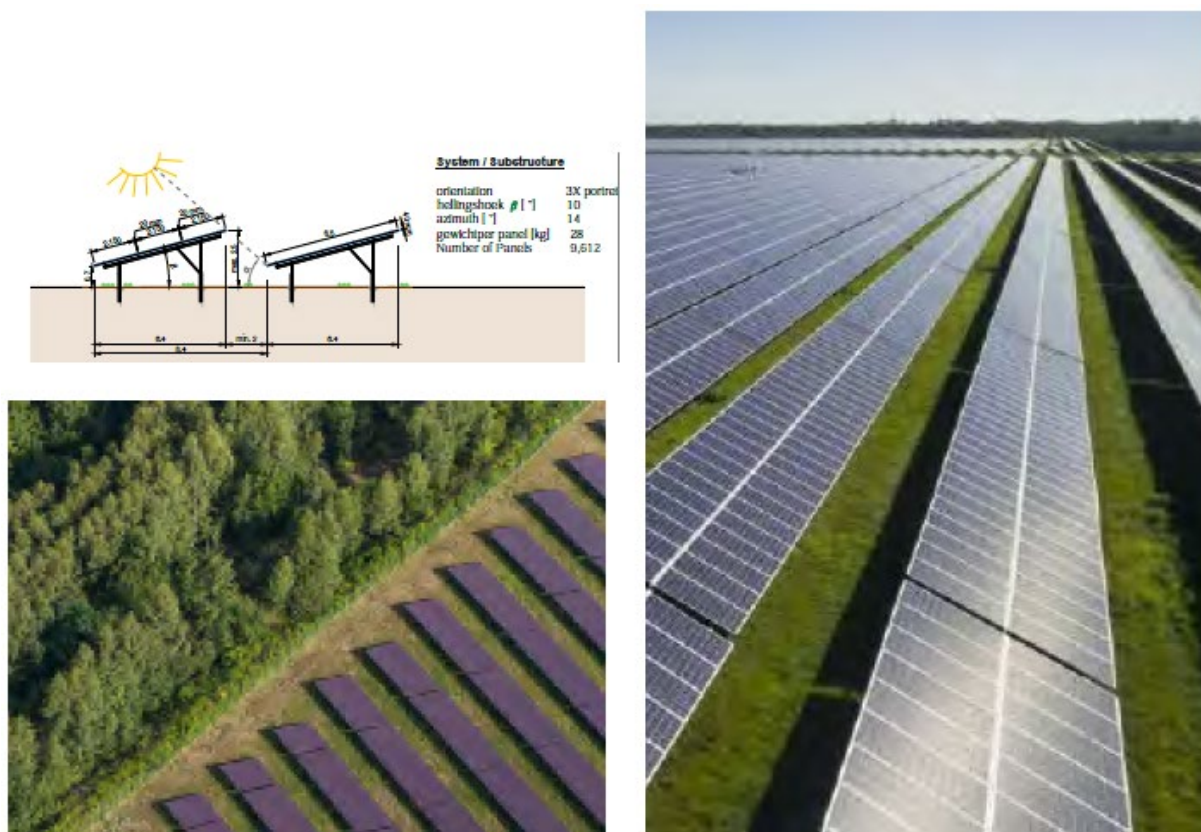
2.3.2 Locatiekeuze

De locatiekeuze voor het zonneveld is zorgvuldig tot stand gekomen. Het zonneveld kan hier worden aangesloten op het elektriciteitsnet, de gronden zijn beschikbaar en het zonneveld is hier landschappelijk goed inpasbaar binnen de reeds aanwezige landschapselementen behorend bij het bedrijventerrein. Op deze gronden zijn door verschillende partijen alternatieve bestemmingen verkend. Op de beoogde locatie waren plannen om een bedrijventerrein te ontwikkelen (uitbreiding Nudepark II). De realisatie van een zonneveld op dit terrein wordt gezien als de meest passende invulling voor de beoogde termijn van 30 jaar.

2.3.3 Technische gegevens zonneveld

Het beschikbare plangebied heeft een bruto oppervlak van 4,35 hectare. Het oppervlak binnen de hekken bedraagt 3,37 hectare. Hiervan bedraagt 2,25 hectare zonnepanelen en 1,12 hectare landschappelijke inpassing, beheerpaden en andere voorzieningen.

Voor het zonneveld wordt gebruik gemaakt van één soort blauwe óf zwarte zonnepanelen. Deze worden in zuid opstelling op metalen stellages geplaatst. Tussen de rijen stellages is minimaal 2 meter ruimte voor regulier onderhoud en beheer. De hoogte van de panelen bedraagt maximaal 2,5 meter en de hellingshoek bedraagt 10 graden. De N225 ligt ongeveer 1 meter hoger dan het zonneveld waardoor het mogelijk is om over de zonnepanelen te kijken. In figuur 6 zijn referentie beelden van de opstelling weergegeven.

Figuur 6. Referentiebeelden panelen in zuid opstelling met ruimte voor beheer tussen de panelen

2.3.4 Transformatoren- en bijgebouwen

De opgewekte stroom wordt vanaf de zonnepanelen getransporteerd naar omvormers, welke zijn gemonteerd op de stellages onder de panelen. Vanaf de omvormers wordt de stroom getransporteerd naar één van de twee transformatorstations (hxbxl: 3.37 x 3.5 x 6.5 m) in het midden van het plangebied. Vanaf de transformatoren wordt de stroom naar het inkoopstation aan de rand van het plangebied getransporteerd. Het inkoopstation heeft een maximale hoogte van 3 meter vanaf het maaiveld. Het inkoopstation is het aansluitpunt voor de netverbinding. Daarnaast worden er op het terrein twee zeecontainers (hxbxl: 2.59 x 2.44 x 6.06 m) geplaatst met reserveonderdelen in de nabijheid van de transformatoren en toegangspoort.

De kasten, elementen en gebouwen op het terrein krijgen een 'gedekte', 'verzadigde' kleur. Ze voegen zich in het landschap en stralen kwaliteit uit. Groentinten, hoewel men hier vaak anders over denkt, zijn vaak niet passend in het landschap omdat zij feller, harder en niet natuurlijk ogen. Het is de bedoeling een grijs tint toe te passen. Zowel de kwarts grijze tint (RAL 7039) als de blauwgrijs (RAL 7031) zijn kleuren die zich goed voegen in het landschap en ook kwaliteit en een zekere rust uitstralen. De RAL 7031 heeft een menging met blauw, oogt wat killer. De RAL 7039 heeft een menging met bruin, is wat 'warmer'.

Figuur 7. Kleurgebruik transformatoren- en bijgebouwen

2.3.5 Hekwerken

Voor noodzakelijk hekwerk is een transparante en natuurlijke uitstraling wenselijk. Er wordt een hekwerk toegepast van schapengaas van maximaal 2 meter hoogte met houten palen zodat het landschappelijk karakter behouden blijft. Kleine zoogdieren kunnen het hekwerk passeren doordat het hekwerk 15 centimeter van de grond wordt geplaatst. Door het hekwerk aan de noordzijde te laten begroeien met klimplanten zoals hop en kamperfoelie wordt het zicht op het zonnenveld van de bewoners aan de N225 verder ontnomen. Het landschappelijk hekwerk wordt evenals de panelen en overige installaties met het aflopen van de vergunning verwijderd.

2.3.6 Toegankelijkheid en ontsluiting

Het zonnenveld wordt via de bestaande openbare weg ontsloten. De twee korte beheerpaden vanaf het bedrijventerrein naar de transformatoren worden half verhard, zodat het waterdoorlatend is (grasbeton). De beheerpaden (minimaal 2 meter breedte) tussen de zonnepanelen worden niet verhard.

2.3.7 Bouw

De bouw van het zonnenveld zal waar mogelijk gedaan worden met lokale partijen. De start van de bouw is afhankelijk van de vergunningen. Het leggen van de panelen en plaatsen van de omvormers zal enkele maanden in beslag nemen. Om het park aan te sluiten op het net zullen de nodige aanpassingen moeten worden gedaan, deze werkzaamheden kunnen 0,5 á 1 jaar in beslag nemen.

2.3.8 Looptijd

De looptijd van het zonnenveld betreft 30 jaar, hierna wordt het zonnenveld ontmanteld. Uitgangspunt daarbij is dat de zonnepanelen circulair worden verwerkt.

2.3.9 Financiering

Solarfields ontwikkelt het zonnenveld voor eigen rekening en risico. De financiering van het vreemd vermogen wordt aangevraagd bij een reguliere bank (bijv. Triodos, ASN, Rabobank, e.d.). Daarnaast wordt SDE++subsidie aangevraagd.

2.4 Landschappelijke inpassing

Om te komen tot een goede landschappelijke inpassing is een inrichtingsplan opgesteld. Het plan gaat uit van de kwaliteiten van het gebied, bestaande landschappelijke structuren en de ambities van de gemeente zoals zijn vastgelegd in het beeldkwaliteitsplan Binnenveld en het regionale landschapsontwikkelingsplan. Parallel tijdens het opstellen van dit inrichtingsplan hebben er flora- en faunaonderzoeken plaatsgevonden in het plangebied. In dit onderzoek is niet alleen onderzocht welke flora en fauna er voorkomen in het plangebied en of de aanleg van het zonneveld negatieve gevolgen heeft voor flora en fauna, maar is ook gekeken welke kansen er zijn om de ecologische waarden in het plangebied te versterken. Deze kansen zijn verwerkt in het inrichtingsplan, waardoor een ecologische meerwaarde wordt gerealiseerd.

Gedurende het ontwerpproces is Eelerwoude gezamenlijk met de gemeente, betrokken buurtbewoners en RAVON op veldbezoek geweest om de ontwikkeling van het zonneveld te bespreken en kansen in relatie tot de landschappelijke inpassing in beeld te krijgen. De input uit het veldbezoek is meegenomen in het inrichtingsplan. Het gehele inrichtingsplan is toegevoegd als bijlage bij de vergunningaanvraag. In dit hoofdstuk wordt het ontwerp beknopt toegelicht.

Figuur 8. Inrichtingstekening zonneveld

2.4.1 Behouden en benutten aanwezige elementen

Vanwege de landschappelijke inpassing van het bedrijventerrein zijn er met de ontwikkeling van het bedrijventerrein over de breedte van het plangebied twee lage grondwallen aangelegd met daarop struweel. Direct langs de Wageningse Afweg en ten noorden van de watergang. Door het struweel en de grondwal wordt het zicht op het zonneveld deels al gefilterd. De velden met panelen liggen daarnaast iets lager dan het omliggende maaiveld en deze dienen daarom ook niet opgehoogd te worden zoals bij de percelen voor nieuwe bedrijven wel gebeurt.

2.4.2 Struweelranden

Heesters in de vorm van struweelranden worden toegevoegd om het zonneveld deels aan het zicht te onttrekken en de groenstructuur van het bedrijventerrein te versterken. Dit zorgt voor het herstel van het cultuurhistorische karakter en inpassing van het zonneveld. Aan de zuidzijde wordt de bestaande struweelrand versterkt ten behoeve van de groene uitstraling, biodiversiteit en het filteren van het zicht vanuit de woningen aan de Wageningse Afweg op het zonneveld.

De nieuw te planten struweelranden zullen ten behoeve van het versterken van de natuurwaarden een sortiment hebben van inheemse soorten met een brede opbouw van mantel én zoom. Hierdoor ontstaat er een gevarieerde brede berm c.q. groenstructuur op het bedrijventerrein.

Om extra landbiotoop voor de poelkikker en overige soorten te creëren dienen er takkenrillen aangelegd te worden in de struweelranden. Dit gebeurt aan de westkant, noordkant en oostkant tussen de nieuwe aanplant. De takkenril wordt met takken van lokaal snoeiafval opgebouwd en minimaal 1, maximaal 2 meter breed. Door de takkenril zorgvuldig op te bouwen ontnemt deze ook deels het zicht op de achter- en onderkanten van de panelen.

Figuur 9. Streefbeeld struweelranden

2.4.3 Bomenrijen

Aanvullend op de struweelsingels worden er rijen fruitbomen aangeplant voor de inpassing van de stadsrand in zijn totaliteit op de overgang naar het buitengebied. Deze gebiedseigen landschapselementen versterken de herkenbaarheid en beleefbaarheid van het oeverwallenlandschap. Bewoners zullen het beheer van deze bomen, en de andere landschapselementen, op zich nemen.

Figuur 10. Streefbeelden fruitbomen langs wandelpad

2.4.4 Akkerranden

Door de zadenbank in de ondergrond te benutten is het mogelijk om het zonneveld te ontwikkelen met een waardevolle akkerkruidenvegetatie. Het zonneveld zal daarom voor een groot deel als akker worden beheerd, zodat onder andere de kleine wolfsmelk ieder voorjaar de kans krijgen om te kiemen. Hiervan zullen diverse andere planten- en diersoorten profiteren en behouden kunnen blijven. Dit geldt voor ondergrond binnen de hekwerken en voor de zone ten westen van het zonneveld in het plangebied.

Ten behoeve van de landschappelijke inpassing, poelkikker en waardevolle akkerkruiden zoals de kleine wolfsmelk wordt het zonneveld als een akker beheerd en in stand gehouden. Bij aanleg van het zonneveld dient het terrein jaarlijks geploegd te worden (minimaal 1 keer per 2 jaar). De grond dient voor de kleine wolfsmelk en andere kruiden zo dynamisch mogelijk te zijn. Na iedere grondbewerking krijgen de kruiden namelijk weer de kans om te groeien vanuit de aanwezige zadenbank.

Figuur 11. Streefbeeld akkerranden

2.4.5 Recreatieve infrastructuur voor omgeving

Midden in het plangebied langs de watergang is ruimte en een kans om een struinp pad in de vorm van een gemaaid strook gras aan te leggen. Op deze manier is het laagdrempelig mogelijk om een meerwaarde te leveren voor de omgeving. Ten noorden van het zonneveld ligt er ook een kans om een dergelijk type struinp pad aan te leggen. Hiermee wordt de recreatieve infrastructuur van het bedrijventerrein in de stadsrand gekoppeld aan de paden in de omgeving.

Figuur 12. Referentie struinp pad langs zonneveld

3 Participatie

Als lid van Holland Solar hanteert Solarfields bij elk project dat ze ontwikkelen de algemene gedragscode. Deze gedragscode bestaat uit de volgende 3 principes:

- Zonnevelden worden altijd ontwikkeld in samenwerking met de omgeving. Eisen en wensen m.b.t. locatie, inpassing en deelnemende partijen worden in dit verband vanaf de eerste gesprekken meegenomen.
- De tweede leidraad is dat de ontwikkeling altijd een meerwaarde moet opleveren dus, mooie gebieden niet aantasten, de projecten goed vormgeven, de ontwikkeling is niet lelijk en het levert werk op.
- Als laatste geldt dat pv-projecten in principe eindig zijn. Het zijn geen woonwijken of snelwegen; het is tijdelijk landgebruik. Wanneer ze worden ontmanteld, mag er geen enkel zichtbaar of onzichtbaar spoor worden achtergelaten.

Deze principes geven alle betrokken partijen houvast en zekerheid over de verantwoorde gang van zaken en zijn een toegevoegde waarde voor iedereen.

Solarfields gelooft dat een goede relatie met de burens en andere belanghebbenden in de omgeving (samen de stakeholders) voor wederzijds vertrouwen en betere resultaten zorgt. Daarom stellen wij het bouwen aan een duurzame relatie bij projectontwikkeling centraal. Daarbij zijn open en heldere communicatie en het vroeg betrekken van belanghebbenden sleutelfactoren. De communicatie wordt uiteraard voortdurend en voorafgaand afgestemd met de gemeente en partners.

Het hele omgevingsproces is samengevat in het participatieplan van Solarfields. Dit plan is opgenomen als bijlage bij deze vergunningaanvraag.

4 Beleidskaders

In dit hoofdstuk wordt het relevante beleid dat betrekking heeft op het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling beschreven. Het wordt benaderd vanuit het Rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt getoetst aan dit beschreven beleid.

4.1 Rijksbeleid

4.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bevat de visie van het Rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn regels opgenomen om het beleid uit de SVIR te verwezenlijken. In de structuurvisie schetst het Rijk ambities voor Nederland in 2040. Uitgaande van de verantwoordelijkheden van het Rijk zijn de ambities uitgewerkt in rijksdoelen tot 2028, daarbij is aangegeven welke nationale belangen aan de orde zijn. De tijdshorizon is gesteld omdat in de loop van de tijd nieuwe ontwikkelingen en opgaven kunnen vragen om bijstelling van de rijksdoelen. Voor de ambities zijn rijksinvesteringen slechts één van de instrumenten die worden ingezet. Kennis, bestuurlijke afspraken en kaders kunnen ook worden ingezet. De huidige financiële rijkskaders (begroting) zijn randvoorwaardelijk voor de concrete invulling van die rijksambities. De ruimtelijke waarden die het nationaal belang waarborgen zijn opgenomen in 13 verschillende belangen. In de structuurvisie wordt ook aangegeven op welke wijze het Rijk deze belangen wil verwezenlijken. Dit zorgt voor een duidelijk overzicht in één document gezamenlijk met de doelen die het Rijk heeft opgesteld.

Relevant voor de ontwikkeling van het zonneveld is dat de vraag naar elektriciteit zal blijven groeien. Vanwege de ambities voor beperking van de CO₂-uitstoot is een transitie naar duurzame, hernieuwbare energievoorziening nodig. Voor het opwekken van energie moet voldoende ruimte gereserveerd worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen (waaronder zon) in de totale energievoorziening moet omhoog en deze bronnen hebben relatief veel ruimte nodig.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In de SVIR wordt de ambitie uitgesproken dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie vergevorderd is. De ontwikkeling van het zonneveld volgt de lijn van de SVIR en doet daarbij geen afbreuk aan de overige nationale belangen.

4.1.2 Barro en Bro

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro wordt een aantal projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen.

Binnen het Barro worden de volgende onderdelen besproken:

- project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- kustfundament;
- grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- defensie;
- erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. Per 1 juli 2016 zijn er nog enkele wijzigingen van de Barro van kracht geworden. Deze wijzigingen hebben geen directe invloed op de voorgenomen ontwikkeling.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De realisatie van een zonneveld past binnen de regels van het Barro en het Bro. Wel moet worden afgewogen of de ladder voor duurzame verstedelijking van toepassing is op de voorgenomen ontwikkeling.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Op 1 juli 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd, waarbij ook een nieuwe "Laddersystematiek" wordt toegepast. Deze nieuwe regeling is opgenomen in artikel 3.1.6 Bro. De ladder voor duurzame verstedelijking is van toepassing op bestemmingsplannen, uitwerkings- en wijzigingsplannen en omgevingsvergunningen.

De toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking houdt in dat:

'De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.'

Het aanleggen van een zonneveld op de huidige agrarische percelen is geen nieuwe stedelijke ontwikkeling. Op basis van eerdere uitspraken van de Raad van State ¹ blijkt dat soortgelijke projecten die niet tot leegstand van bestaande bebouwing leiden, niet als een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de zin van het Bro kunnen worden aangemerkt. Voorbeelden hiervan zijn de aanleg van een weg, windpark of een hoogspanningsleiding.

¹ Zie: ABRvS 18 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:448, ABRvS 24 februari 2016, ECLI:NL:RVS:2016: 465. ABRvS 16 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:708.

Ook de Rechtbank Overijssel heeft in april 2018 geoordeeld dat een zonneveld geen nieuwe stedelijke ontwikkeling betreft (zaaknummer akzwo_17_2460 en ak_zwo_17_2461).

Een toets aan de Ladder is daarom niet van toepassing. Vanuit een goede ruimtelijke ordening wordt hierna wel ingegaan op de onderbouwing van de behoefte en de argumentatie achter de omvang en de locatie.

1. Er bestaat een behoefte om te komen tot een duurzame energievoorziening. Deze behoefte staat onder andere aangegeven in het Gelders energieakkoord en het Klimaatplan van de gemeente Wageningen. Zowel de provincie als de gemeente willen zich profileren als duurzame overheidsinstanties. Duurzame energieopwekking in de vorm van een zonneveld draagt bij aan deze behoefte en profilering.
2. Om voldoende zonne-energie op te kunnen wekken om te kunnen voldoen aan de ambities die zijn verwoord in overheidsbeleid, zijn zonnenvelden noodzakelijk. In het klimaatplan 2017 -2021 heeft de gemeente zich als doel gesteld om klimaatneutraal te zijn in 2030. Om op korte termijn voldoende duurzame energie op te wekken wordt actief ingezet op het realiseren van een grote hoeveelheid zonne-energie. Om deze doelen te behalen is er in de gemeente Wageningen tot 2021 nog 30 hectare zonneveld nodig. Voor een economisch rendabel zonneveld dat substantieel bijdraagt aan de duurzaamheidsopgave is een oppervlakte nodig die effectief gebruikt kan worden. Een zonneveld met een oppervlak zoals aan de Wageningse Afweg is niet te realiseren op gronden binnen het stedelijk gebied van de gemeente Wageningen. Er zijn geen gronden met een dergelijke omvang binnen het stedelijk gebied beschikbaar, waarbij de realisatie ook financieel uitvoerbaar is. Over het algemeen is er reeds bebouwing aanwezig of is de betreffende grond gereserveerd voor andere functies.

Het plangebied van deze ontwikkeling is gelegen naast een bedrijventerrein in ontwikkeling, waarbij de realisatie financieel uitvoerbaar en inpasbaar is (ruimtelijk en landschappelijk). Het is financieel essentieel dat het zonneveld binnen een relatief korte afstand wordt aangesloten op het elektriciteitsnet, wat hier het geval is. Het zonneveld is goed te bereiken en het zicht voor omwonenden op de zonnepanelen kan, door een goede landschappelijke inpassing, worden geminimaliseerd.

Het zonneveld wordt aangelegd voor de duur van 30 jaar, en wordt planologisch mogelijk gemaakt middels een omgevingsvergunning. Aan het einde van de looptijd worden de percelen weer opgeleverd met de functie en bestemming, zoals die op dat moment geldt.

3. Het zonneveld moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden via een ontsluiting via het bedrijventerrein Nudepark en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. Het zonneveld kan op een veilige manier worden ontsloten.

4.1.3 Klimaatakkoord

Op 28 juni 2019 is het klimaatakkoord vastgesteld. Het Kabinet heeft met het nationale klimaatakkoord een centraal doel: het terugdringen van de uitstoot van broeikasgas in Nederland met 49% ten opzichte van 1990. Het kabinet pleit in Europa voor een broeikasgasreductie van 55% in 2030. Het centrale doel van het Klimaatakkoord, het terugdringen van de uitstoot van broeikasgas, raakt aan het leven van alledag.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het te realiseren zonneveld draagt bij aan de doelstellingen in het vastgestelde klimaatakkoord.

4.1.4 Energieakkoord voor duurzame groei

In het Energieakkoord voor duurzame groei is de basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het akkoord biedt een langetermijnperspectief met afspraken voor de korte en middellange termijn. Het Energieakkoord streeft naar een kosteneffectieve uitrol van grootschalig hernieuwbare energieopwekking. Deze strategie biedt zekerheid voor investeerders. Het levert nieuwe banen op. Het lokt innovaties uit. Dit verlaagt de kosten en het draagt bij aan versterking van de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven. Eén van de te realiseren doelen is een toename van hernieuwbare energieopwekking naar 16% in 2023.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De ontwikkeling voorziet in de realisatie van een grondgebonden zonneveld, met als doel de opwekking van duurzame energie. De voorgenomen ontwikkeling levert een bijdrage in de doelstelling van het Rijk om te komen tot een aandeel van 16% duurzaam opgewekte energie in 2023.

4.1.5 Rijk investeert in duurzame energie

De afgelopen jaren heeft de overheid diverse doelstellingen geformuleerd betreffende het opwekken van duurzame energie. Om deze doelstellingen te behalen worden initiatieven voor het opwekken van duurzame energie gesubsidieerd. Voor de realisatie van zonnevelden kan SDE++ subsidie worden aangevraagd.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De subsidieregeling vanuit het Rijk laat zien dat het Rijk dergelijke initiatieven voor het opwekken van duurzame energie stimuleert. Solarfields maakt daarbij ook gebruik van de SDE++ regeling.

4.1.6 Brief minister Wiebes aan Tweede Kamer

Op 23 augustus 2019 heeft Minister Wiebes een brief gestuurd aan de Tweede Kamer betreffende de beantwoording moties Dik-Faber over een zonneladder als nationaal afwegingskader bij inpassing van zonne-energie. In deze brief benadrukt minister Wiebes, vanuit het oogpunt van ruimtelijke kwaliteit en vanuit de zorgen van mensen over de impact van de energietransitie op hun leefomgeving, dat zorgvuldig moet worden omgegaan met landbouwgronden en natuur en dat het belangrijk is dat beschikbare ruimte op daken en andere terreinen (zoals snelwegen en vuilnisbelten), maximaal wordt benut.

Het kabinet is daarom met het IPO, de VNG en maatschappelijke organisaties een voorkeursvolgorde overeengekomen, die voorziet in het ontzien van landbouw- en natuurgronden en het stimuleren van zon op daken. Deze voorkeursvolgorde zal in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) worden opgenomen, die provincies en gemeenten kunnen benutten om af te wegen waar zon-PV het beste kan worden ingepast. De afwegingprincipes van de NOVI leiden tot een voorkeur voor zonnepanelen op daken en gevels van gebouwen. Vanuit diezelfde principes hebben daarna onbenutte terreinen in bebouwd gebied de voorkeur. Om aan de gestelde energiedoelen te voldoen, kan blijken dat ook locaties in het landelijk gebied nodig zijn. Ook in dat geval gaat de voorkeur uit naar het zoeken van slimme functiecombinaties. Hoewel natuur- en landbouwgebieden daarbij niet volledig worden uitgesloten, ligt de voorkeur bij gronden met een andere primaire functie dan landbouw of natuur, zoals waterzuiveringsinstallaties, vuilnisbelten, binnenwateren of bermen van spoor- en autowegen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het voorliggende plan voldoet aan deze genoemde voorkeursvolgorde. Met alleen zonnepanelen op daken worden de duurzaamheidsdoelstellingen in Wageningen niet gehaald, dit weet de gemeente ook. Daarom biedt zij ruimte voor grondgebonden zonnevelden (30 hectare tot 2021). Er zijn daarom ook zonnevelden noodzakelijk. Met het voorliggende plan wordt het duurzaam opwekken van energie, gecombineerd met het versterken van landschaps- en natuurwaarden. Daarnaast wordt met het naastgelegen bedrijventerrein overlegt om middels een kortingsactie bedrijven te stimuleren om zonnepanelen op daken van de te vestigen bedrijven aan te leggen. Hierbij wordt de voorkeursvolgorde uit de brief van minister Wiebes voldaan.

4.1.7 Conclusie Rijksbeleid

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de beleidskaders benoemd in de SVIR, Barro, de Bro. Vanuit deze beleidsdocumenten en regelgeving zijn geen randvoorwaarden of uitgangspunten die rechtstreeks doorwerken op het voorgenomen plan. Daarnaast draagt de ontwikkeling bij aan het behalen van de vastgelegde doelstellingen in het Klimaatakkoord en in het Energieakkoord voor duurzame groei.

4.2 Provinciaal en regionaal beleid

4.2.1 Gelders Energieakkoord

In 2013 nam de Gelderse Natuur- en Milieufederatie (GNMF) met Alliander het initiatief om het SER Energieakkoord in de provincie, regio en gemeente handen en voeten te geven. Samen met het Klimaatverbond Nederland werd zo de basis voor het Gelders Energieakkoord gelegd. Op de avond voor de Statenverkiezingen van 2015 boden zo de eerste 100 GEA-deelnemers het akkoord aan de lijsttrekkers van de Provinciale Staten aan. Nu staat er een stevige netwerkorganisatie die samen werkt aan de energietransitie in Gelderland. Op lokaal, regionaal en provinciaal niveau krijgt die samenwerking op het gebied van duurzame energieopwekking, energiebesparing, scholing en innovatie, vorm. Dat is het Gelders Energieakkoord. Samen stimuleren, versnellen en faciliteren zij de energietransitie in Gelderland. Gelderland kent zes regio's: de Cleantech Regio, Foodvalley, Rivierenland, Noord-Veluwe, Arnhem-Nijmegen en de Achterhoek. Iedere regio werkt aan de RES, de regionale Energiestrategie. Daarin moet duidelijk worden wat er kan worden bespaard én wat de mogelijkheden zijn voor energie uit hernieuwbare bronnen. Denk aan zon, wind en aardwarmte. Vertegenwoordigers van overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties werken daarin samen. Doel is een bod te doen hoe de reductie van CO₂ kan worden bereikt.

Het GEA-netwerk kent vijf programma's: Gebouwde omgeving, Mobiliteit, Bedrijven, instellingen & industrie, Duurzame opwekking en Landbouw & grondgebruik. Zij ontplooiën initiatieven én ondersteunen de regio's. Ieder programma heeft haar eigen meetbare doelen en actieplannen gericht op CO₂-reductie. In dit akkoord is uitgesproken om het aantal zonnevelden sterk te laten groeien.

In het Gelders Energie Akkoord is ook het volgende opgenomen: *In 2020 moet in Gelderland zeker 230,5 MW aan windenergie zijn gerealiseerd. Indien bij de tussenevaluatie in 2016 blijkt dat Gelderland de 14% duurzame energie in 2020 niet zal halen, dient onderzocht te worden of een hogere doelstelling aan Gelderse windenergie noodzakelijk is om tegenvallers bij andere vormen van duurzame energieopwekking te compenseren.* Onder andere met dit beleid op het gebied van zonne-energie streeft de provincie Gelderland er naar om ervoor te zorgen dat de doelstellingen van het Nationaal energieakkoord in Gelderland (versneld) gerealiseerd wordt en zelfs voorbijgestreefd kan worden.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De realisatie van een zonneveld draagt bij aan de gestelde doelen in het Gelders energieakkoord.

4.2.2 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

In de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland is beleid opgenomen betreffende de energietransitie. Het energievraagstuk is een wereldwijd vraagstuk. Het gaat aan niemand voorbij en raakt iedereen, ook in Gelderland. 'Oude' manieren van energie opwekken en gebruiken hebben teveel negatieve effecten en passen niet meer. Nieuwe manieren zijn nodig. Het provinciale streven is dat Gelderland in 2050 volledig klimaatneutraal is. Het begin van verandering is er, maar het tempo en de kracht waarmee moeten flink omhoog, wil Gelderland in de toekomst schoon en gezond blijven. Er is geen tijd te verliezen. In 2030 wil de provincie – als tussenstap – dan ook verder zijn dan landelijk is afgesproken.

Forse ingrepen in de gebouwde omgeving zijn nodig om de overstap naar alternatieve, duurzame energiebronnen voor elkaar te krijgen. Om te beginnen, zet de provincie in op energiebesparing en het terugdringen van het energieverbruik door isolatie en efficiëntere toepassingen: in huizen en gebouwen, bij

verkeer en vervoer, in de industrie, in de landbouw. Daarnaast zet de provincie in op duurzame opwekking. Wind, zon, biomassa, waterstof, geo- en aquathermie en waterkracht; ze zijn allemaal van belang en nodig. De provincie stimuleert de ontwikkeling en toepassing van nieuwe technologieën. En: de provincie pakt de kansen die dit biedt voor de werkgelegenheid door de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt op dit vlak te versterken.

Voor het opwekken, opslaan en transporteren van duurzame energie is ruimte nodig; veel ruimte. Windturbines, zonneparken, warmtecentrales, (mest)vergisters, waterkrachtcentrales moeten een plek krijgen in het Gelderse landschap, wil de provincie de ambitie halen. In de bodem zoekt de provincie naar mogelijkheden voor het benutten van aardwarmte (geothermie). Dit raakt de leefomgeving van alle Gelderlanders en kan botsen met sterke Gelderse kwaliteiten – zoals de natuur, het rivierenlandschap met haar uiterwaarden, het zicht op het mooie erfgoed. Tegelijkertijd ontbreekt het in de Gelderse steden vaak aan ruimte om duurzame alternatieven in te passen. De provincie ziet al veel, en steeds meer, energie-initiatieven van onderop komen: zonneakkers, windmolens. Deze initiatieven wil de provincie verder ontwikkelen. Maar er is meer nodig: een gezamenlijke regionale aanpak.

Samen met partners moet de provincie bepalen waar de noodzakelijke extra meters gemaakt kunnen worden en waar initiatieven zich niet en waar wel kunnen ontwikkelen en onder welke voorwaarden, bijvoorbeeld langs wegen of op vrijgekomen landbouwgronden. Niet zomaar en overal, maar met oog voor de kwaliteiten die Gelderland uniek maken. Hier zet de provincie zich in en pakt door, als dat nodig is.

Provinciale ambitie:

- *In 2050 is Gelderland klimaatneutraal. Dit bereiken we door grootschalige besparing en opwekking uit verschillende duurzame bronnen van energie, zoals wind, zon, waterkracht, biomassa en bodemenergie. En we stimuleren innovatie en het uitrollen van bewezen technieken.*
- *Als tussendoel realiseren we in 2030 55% broeikasgasreductie in Gelderland.*

(on)Mogelijkheden grote zonnevelden

In de Omgevingsvisie Gelderland heeft de provincie zones aangewezen waar:

- Grote zonnevelden mogelijk zijn,
- Grote zonnevelden niet mogelijk zijn,
- Grote zonnevelden onder voorwaarden mogelijk zijn.

Aan iedere categorie liggen verschillende argumenten ten grondslag. Zo zijn locaties gelegen in het Gelders Natuurnetwerk, weidevogelgebieden, rustgebieden voor winterganzen, de Nieuwe Hollandse Waterlinie en glastuinbouwgebieden niet mogelijk. In andere gebieden, zoals Natura 2000, landbouwontwikkelingsgebieden, waterwingebieden, groene ontwikkelingszone, waardevol open gebied, dagrecreatiecentrum en nationaal landschap zijn grote zonnevelden onder voorwaarden mogelijk. In de overige gebieden, waar gebiedskwaliteiten geen obstakel vormen, is de ontwikkeling van grote zonnevelden mogelijk.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in de realisatie van een grondgebonden zonneveld. Het plangebied is aangewezen als een gebied waarin grote zonnevelden mogelijk zijn (zie figuur 13). Dit zijn gebieden waar de gebiedskwaliteiten geen obstakel vormen voor de ontwikkeling van grote zonnevelden. De gemeente Wageningen heeft de uiteindelijke bevoegdheid om hier een groot zonneveld toe te staan.

Figuur 13. Uitsnede themakaart Zonne-energie (bron; Omgevingsvisie provincie Gelderland)

De ervaring leert bij de realisatie van zonnenvelden dat voor draagvlak een goed ontwerp en betrokkenheid van omwonenden van groot belang is. Bij het ontwerp dient rekening gehouden te worden met de specifieke kenmerken van de plek en de omgeving. Zo kan aandacht worden besteed aan de hoogte van het park, zichtlijnen vanuit de omgeving, eventuele afscherming door beplanting en invloed van weerkaatsing van zonlicht. Door de relatief geringe hoogte van de zonnepanelen is landschappelijke inpassing vaak goed mogelijk. Bij de aanleg van grote zonneparken dient aandacht te worden besteed aan de ruimtelijke kwaliteit en het landschappelijk ontwerp. De betrokkenheid van omwonenden kan worden vergroot door het ruimtelijk ontwerp van het park te visualiseren en rekening te houden met hun wensen. Maar ook door financiële participatie van omwonenden mogelijk te maken en door te kijken of bij de aanleg ook andere wensen van omwonenden gerealiseerd kunnen worden, zoals het mogelijk maken van recreatief (mede)gebruik van het zonnenveld. Het combineren van grote zonnenvelden met andere functies in een gebied heeft de voorkeur. Hierbij valt te denken aan een combinatie met luchthaven (zonnepanelen onder aanvliegroute vliegtuigen), defensie terreinen, stortplaatsen, wegen (eventueel op geluidsschermen), grondwaterbeschermingsgebieden en als drijvende panelen op plassen en waterbergingsgebieden. De beoordeling of grote zonneparken ruimtelijk passend zijn laat de provincie aan de betreffende gemeente.

Het zonnenveld Wageningse Afweg wordt ontwikkeld voor de duur van 30 jaar. De huidige bestemmingen blijven behouden. Het zonnenveld draagt bij aan het provinciale doel om duurzame energie op te wekken. Het veld wordt landschappelijk en natuurlijk ingepast. Voorafgaand aan het opstellen van het inrichtingsplan heeft er een veldbezoek plaatsgevonden, waar ook een vertegenwoordiger van de buurt aanwezig was. De wensen uit de omgeving zijn meegenomen in het inrichtingsplan. Zo wordt een kleinschalig wandelpad gerealiseerd voor de koppeling tussen het bedrijventerrein en natuurcompensatiegebied en wordt het landbiotoop van de poelkikker vergroot. Daarnaast worden diverse maatregelen genomen die verwerkt zijn in het separaat bijgevoegde inrichtingsplan. Ook zijn er diverse mogelijkheden voor participatie. Zie hiervoor het separate participatieplan. Geconcludeerd wordt dat het initiatief past binnen de algemene doelstellingen van de Omgevingsvisie Gelderland.

Het plangebied voor het zonnenveld ligt niet in aangewezen waardevolle landschappelijke gebieden en niet in beschermde natuurgebieden (zie figuur 14). Het Gelders Natuurnetwerk (GNN) ligt wel ten zuiden van het plangebied. GNN-gebieden kennen geen externe werking. Ook worden met de voorgenen werkzaamheden geen negatieve effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN gebied verwacht.

4.2.3 Omgevingsverordening

Figuur 14. Uitsnede uit themakaart natuur (bron: Omgevingsvisie Gaaf Gelderland)

In de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland is beleid opgenomen betreffende de energietransitie. Het energievraagstuk is een wereldwijd vraagstuk. Het gaat aan niemand voorbij en raakt iedereen, ook in Gelderland. 'Oude' manieren van energie opwekken en gebruiken hebben teveel negatieve effecten en passen niet meer. Nieuwe manieren zijn nodig. Het provinciale streven is dat Gelderland in 2050 volledig klimaatneutraal is. Het begin van verandering is er, maar het tempo en de kracht waarmee moeten flink omhoog, wil Gelderland in de toekomst schoon en gezond blijven. Er is geen tijd te verliezen. In 2030 wil de provincie – als tussenstap – dan ook verder zijn dan landelijk is afgesproken.

Forse ingrepen in de gebouwde omgeving zijn nodig om de overstap naar alternatieve, duurzame energiebronnen voor elkaar te krijgen. Om te beginnen, zet de provincie in op energiebesparing en het terugdringen van het energieverbruik door isolatie en efficiëntere toepassingen: in huizen en gebouwen, bij verkeer en vervoer, in de industrie, in de landbouw. Daarnaast zet de provincie in op duurzame opwekking. Wind, zon, biomassa, waterstof, geo- en aquathermie en waterkracht; ze zijn allemaal van belang en nodig. De provincie stimuleert de ontwikkeling en toepassing van nieuwe technologieën. En: de provincie pakt de kansen die dit biedt voor de werkgelegenheid door de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt op dit vlak te versterken.

Voor het opwekken, opslaan en transporteren van duurzame energie is ruimte nodig; veel ruimte. Windturbines, zonneparken, warmtecentrales, (mest)vergisters, waterkrachtcentrales moeten een plek krijgen in het Gelderse landschap, wil de provincie de ambitie halen. In de bodem zoekt de provincie naar

mogelijkheden voor het benutten van aardwarmte (geothermie). Dit raakt de leefomgeving van alle Gelderlanders en kan botsen met sterke Gelderse kwaliteiten – zoals de natuur, het rivierenlandschap met haar uiterwaarden, het zicht op het mooie erfgoed. Tegelijkertijd ontbreekt het in de Gelderse steden vaak aan ruimte om duurzame alternatieven in te passen. De provincie ziet al veel, en steeds meer, energie-initiatieven van onderop komen: zonneakkers, windmolens. Deze initiatieven wil de provincie verder ontwikkelen. Maar er is meer nodig: een gezamenlijke regionale aanpak.

Samen met partners moet de provincie bepalen waar de noodzakelijke extra meters gemaakt kunnen worden en waar initiatieven zich niet en waar wel kunnen ontwikkelen en onder welke voorwaarden, bijvoorbeeld langs wegen of op vrijgekomen landbouwgronden. Niet zomaar en overal, maar met oog voor de kwaliteiten die Gelderland uniek maken. Hier zet de provincie zich in en pakt door, als dat nodig is.

Provinciale ambitie:

- *In 2050 is Gelderland klimaatneutraal. Dit bereiken we door grootschalige besparing en opwekking uit verschillende duurzame bronnen van energie, zoals wind, zon, waterkracht, biomassa en bodemenergie. En we stimuleren innovatie en het uitrollen van bewezen technieken.*
- *Als tussendoel realiseren we in 2030 55% broeikasgasreductie in Gelderland.*

(on)Mogelijkheden grote zonnevelden

In de Omgevingsvisie Gelderland heeft de provincie zones aangewezen waar:

- Grote zonnevelden mogelijk zijn,
- Grote zonnevelden niet mogelijk zijn,
- Grote zonnevelden onder voorwaarden mogelijk zijn.

Aan iedere categorie liggen verschillende argumenten ten grondslag. Zo zijn locaties gelegen in het Gelders Natuurnetwerk, weidevogelgebieden, rustgebieden voor winterganzen, de Nieuwe Hollandse Waterlinie en glastuinbouwgebieden niet mogelijk. In andere gebieden, zoals Natura 2000, landbouwontwikkelingsgebieden, waterwingebieden, groene ontwikkelingszone, waardevol open gebied, dagrecreatiecentrum en nationaal landschap zijn grote zonnevelden onder voorwaarden mogelijk. In de overige gebieden, waar gebiedskwaliteiten geen obstakel vormen, is de ontwikkeling van grote zonnevelden mogelijk.

4.2.4 Conclusie provinciaal beleid

De ontwikkeling van een zonneveld past binnen het beleid en de landschappelijke kernkwaliteiten van de provincie Gelderland en geeft invulling aan de duurzaamheidsopgave.

4.2.5 ZonneWIJzer

De ZonneWIJzer is een initiatief van de tafel Ruimte van het Gelders Energieakkoord en opgesteld vanuit de vraag: “hoe ontwikkel je een zonneveld dat past bij de kwaliteiten van de Gelderland? Waar moet je dan naar kijken of op letten?”

In de zonnewijzer wordt er ingegaan op de achtergrondinformatie over technische elementen en de variaties in opstellingen van grondgebonden zonnevelden, maar ook op het creëren van meerwaarde. Zo worden algemene bouwstenen voor landschappelijke inpassing, het creëren van ecologische meerwaarde en de kansen voor meervoudig ruimtegebruik benoemd. Tot slot wordt er ingegaan op specifieke landschappelijke bouwstenen en ecologische principes voor inpassing van zonnevelden in Gelderland: in het stedelijk gebied, langs de infrastructuur en in de verschillende landschappen van de Gelderse streken. Deze specifieke landschappelijk bouwstenen worden de ZonneWIJzers genoemd.

Landschappelijk inpassen

Op het moment dat een zonneveld in het landschap wordt geplaatst, wordt er ingegrepen in de ruimtelijke karakteristieken. De ruimtelijke karakteristieken bepalen mede de belevingswaarde (esthetische waarde) van een landschap. Hoe meer deze karakteristieken intact zijn, hoe beter de leesbaarheid en herkenbaarheid van het landschap. De ruimtelijke karakteristieken kunnen worden onderverdeeld in:

- de schaal en openheid van het landschap: grootschalig en open of juist kleinschalig en besloten;
- de structuur van de verkaveling: regelmatig of onregelmatig patroon van kavelvormen, blokvormig of langgerekt, enzovoort;
- de structuur van wegen met daaraan gekoppeld erven en bebouwing: bijvoorbeeld rechte of kronkelige wegen, met lintbebouwing of juist verspreid liggende bebouwing, dichtbij of verder van de weg af;
- het reliëf: vlakke of glooiende landschappen;
- de structuur van opgaande beplanting, bijvoorbeeld wegbeplanting, laanstructuren, erfbeplanting.

Er is sprake van een goede landschappelijke inpassing van een zonneveld als de ruimtelijke karakteristieken worden behouden of versterkt. Het versterken van de landschappelijke karakteristieken is niet alleen van belang voor de periode dat in het landschap een zonneveld ligt, maar ook voor de lange termijn als de zonnepanelen mogelijk weer verdwijnen en er een nieuwe functie komt. Overigens is de Ausgangssituatie van de specifieke locatie in het landschap daarbij sterk bepalend. Als de ruimtelijke karakteristieken intact zijn, is de opgave vooral deze te behouden (en waar mogelijk nog te versterken). Maar als de ruimtelijke karakteristieken in de Ausgangssituatie zijn aangetast, liggen er bij het inpassen van een zonneveld vaak kansen deze te herstellen en een meerwaarde te creëren.

Voorliggend plangebied is gelegen in een halfopen landschap. In halfopen landschappen is de afwisseling van open en besloten delen kenmerkend. Zonnevelden zijn in halfopen landschappen niet altijd (van verre) vanuit het landschap zichtbaar. In het separaat bijgevoegde inrichtingsplan wordt nader ingegaan op de landschappelijke inpassing van het zonneveld binnen het halfopen landschap. Zo worden lage bosschages en hoogstamboomgaarden aangelegd.

Tijdelijk zonneveld

In gebieden waar de functie van een gebied gaat transformeren kan een tijdelijk zonneveld interessant zijn. Te denken valt bijvoorbeeld aan een locatie die gereserveerd is voor een toekomstig bedrijventerrein. Vooral gebieden die in de tussentijd braak liggen komen hiervoor in aanmerking. Het tijdelijke zonneveld kan mogelijk zelfs worden ingezet als financiële aanjager (katalysator) voor de beoogde functieverandering. Kansrijke gebieden voor een tijdelijke invulling als zonneveld liggen vooral in of nabij stedelijke gebieden en nabij andere locaties waar aansluiting op het netwerk relatief eenvoudig kan, zoals nabij plekken waar windturbines staan (zie ook combinatie met andere energiebronnen). Als er voor het tijdelijke zonneveld een nieuwe aansluiting gerealiseerd moet worden, dan is dit vooral kansrijk als de aansluiting later gebruikt kan worden voor de nieuwe functie. Het is niet duurzaam als de aansluiting niet gebruikt wordt voor de nieuwe functie of zelfs verwijderd wordt als de zonnepanelen weg zijn. Een nieuwe woonwijk of een bedrijventerrein heeft per hectare echter een veel kleinere aansluiting nodig dan het zonneveld. De kabel wordt dan niet meer optimaal gebruikt, maar de kosten voor de aansluiting zouden wel verdeeld kunnen worden over het zonneveld en de nieuwe functie. En als na de komst van de nieuwe functie ook zonnepanelen of windturbines aanwezig zijn in of nabij het gebied, dan kunnen deze natuurlijk ook op de kabel worden aangesloten.

Aandachtspunten

- Het idee dat zonnevelden maar tijdelijk in het landschap aanwezig zijn, wordt vaak gebruikt als een argument in de discussies over het plaatsen van zonnevelden. Als de zonnepanelen afgeschreven zijn, kunnen ze immers verwijderd worden en dan wordt het oorspronkelijke landschap hersteld. Als men vooraf wil vastleggen dat een zonneveld slechts een bepaald aantal jaar ergens ligt (bijvoorbeeld als toezegging naar omwonenden), dan kan het tijdelijke karakter van het zonneveld worden vastgelegd in het bestemmingsplan. Overigens gaan opstellingen al snel vijftientig jaar mee.
- Voor een sluitende businesscase moet de grond lang genoeg beschikbaar zijn voor een invulling als zonneveld. Een kleinere exploitatieperiode betekent minder inkomsten. Dat is niet alleen een aandachtspunt vanuit economisch oogpunt. Het kan ook een aandachtspunt zijn als (mede) met de inkomsten uit het tijdelijke zonneveld bijvoorbeeld natuurontwikkeling, een goede landschappelijke inpassing en/of toekomstige functies moeten worden gefinancierd (tijdelijk zonneveld als katalysator)

Wageningen ligt in de Gelderse Vallei en voor de Gelderse Vallei is een aparte ZonneWIJzer opgesteld. Voorliggende locatie is gelegen in het Ontginningslandschap – oeverwallen van de ZonneWIJzer. Het ontginningslandschap beslaat een klein deel van de Gelderse Vallei en kan daardoor landschappelijk gezien alleen kleinschalige zonnevelden aan, zonder dat de kernkarakteristieken van dit gebied verloren gaan. De landschappelijke inpassing van het zonneveld kan op de volgende manieren:

1. Zonneveld gekoppeld aan erven: zonneveld ter grootte van een kavel, horend bij een erf, met de panelen open (zonder opgaande elementen er omheen) en vlak in het landschap.
2. Zonneveld gekoppeld aan de stadsrand: zonneveld ter grootte van een of meerdere kavels, gekoppeld aan de stadrand, open (zonder opgaande elementen er omheen), laag en vlak in het landschap.

Relatie tot de voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een zonneveld in het ontginningslandschap van de Gelderse Vallei welke gekoppeld wordt aan de stadsrand. Specifiek ligt voorliggend plangebied in een oeverwallenlandschap. Landschappelijk is het van belang dat de panelen haaks staan op de verkaveling van het bedrijventerrein) om een rustig en halfopen beeld te garanderen passend binnen het oeverwallenlandschap. Daarnaast sluit de landschappelijke inrichting aan bij de richting en uitstraling van de groenstructuur van

het bedrijventerrein. De compartimentering van het oeverwallenlandschap wordt hiermee versterkt en de omgeving wordt groener. De open zone ten westen van het plangebied in de natuurzone blijft open. Als het zonneveld met haar technische elementen wordt opgeruimd aan het einde van de levensduur blijft de groenstructuur met paden behouden als onderdeel van de stadsrand en het bedrijventerrein. Deze elementen sluiten aan op het groene netwerk in de omgeving.

4.3 Regionaal beleid

4.3.1 Concept Strategische agenda Foodvalley 2020-2025

De Regio FoodValley bestaat (qua grondgebied) uit de gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal en Wageningen. De Regio Foodvalley heeft als ambitie om in 2030 een topregio te zijn op het gebied van landbouw en voeding, ingebed in een regio waar mensen aantoonbaar gezonder zijn, graag wonen, ondernemen en innoveren en waar circulair werken gewoon is.

Deze ambitie wordt in de nieuwe Strategische Agenda verder uitgewerkt. Een nieuwe agenda omdat de huidige Strategische Agenda in 2019 is afgelopen. Een van de thema's waar de Strategische Agenda op in gaat is de energietransitie.

In het Gelders Energie Akkoord, waar de Regio Foodvalley-gemeenten zich aan hebbengecommitteerd, is het doel voor 2030 nog hoger dan dat in het Klimaatakkoord is besloten, namelijk: 55% CO₂-reductie in 2030. Met die ambitie, en binnen de kaders van het Klimaatakkoord en het Gelders Energieakkoord, is een gezamenlijk Regionale Energie Strategie vormgegeven.

De gestelde ambitie van 55% CO₂-reductie in 2030 brengt een enorme opgave met zich mee, met naar verwachting een grote maatschappelijke en ruimtelijke impact, maar ook kansen. Naast energiebesparing en zonnepanelen op daken zullen ook grootschalige vormen van hernieuwbare energieopwekking nodig zijn. De regio werkt aan zorgvuldige ruimtelijke inpassing met maatschappelijke acceptatie in combinatie met het benutten van meekoppelkansen.

Daarvoor werkt de regio in samenwerking met een brede groep stakeholders aan een Regionale Energiestrategie (RES), die duidelijkheid moet geven over de hoeveelheid duurzame energie die kan worden opgewekt in 2030.

Relatie tot de voorgenomen ontwikkeling

De realisatie van een zonneveld past binnen het concept van de Strategische agenda 2020-2025. Het draagt in bij aan het thema energietransitie waarbij ingezet wordt op een CO₂-reductie van 55% in 2030. Met de realisatie van het zonneveld wordt ingezet op een goede ruimtelijke inpassing, waarbij verschillende meekoppelkansen worden benut. Zie hiervoor tevens hoofdstuk 2.

4.3.2 Concept Regionale energiestrategie regio Foodvalley

Regio Foodvalley wil in 2050 een energie neutrale regio zijn. Dit sluit aan bij de ambities van provincie Gelderland (energieneutraal in 2050). In lijn met het Klimaatakkoord en het Gelders Energieakkoord streeft Regio Foodvalley ernaar om ieder jaar minimaal 1,5% energiebesparing te realiseren. Dit betekent (lineair gerekend vanaf 2020) dat in 2030 zo'n 15% besparing is gerealiseerd en in 2050 bijna 40%. Dit is een grote opgave. Die vraagt veel inspanning van alle stakeholders en in verschillende sectoren (gebouwde omgeving, industrie, elektriciteit). De overige 60% van het (theoretische) energiegebruik in 2050 gaat Regio Foodvalley dus duurzaam opwekken. Voor de periode tot 2030 ligt voor het duurzaam opwekken van elektriciteit op land de focus op wind- en zonne-energie. Hiervoor kan zon op land een rol spelen.

Voor energieopwekking bij zon op land ziet een deel van de stakeholders van de RES zon op land als belangrijke rol bij de energieopgaven. Enkele andere stakeholders willen er geen, of alleen kleinschalig, ruimte aan geven. Indien toch zon op land ontwikkeld wordt, wordt gepleit voor kleine zonnenvelden die in overleg met de grondbezitters, energiecoöperaties en andere lokale partijen ontwikkeld kunnen worden. Indien mogelijk met meervoudig ruimtegebruik.

Relatie tot de voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling draagt bij aan het realiseren van de ambities van de Regio Foodvalley om in 2050 energieneutraal te zijn. Daarnaast betreft voorliggende locatie een kleinschalig zonnenveld welke wordt gerealiseerd met meervoudig ruimtegebruik en in samenspraak met de grondeigenaar en lokale partijen, zoals RAVON.

4.4 Gemeentelijk beleid

4.4.1 Klimaatplan 2017

Wageningen toont zich van haar ambitieuze kant als het gaat om de energietransitie. Bedrijven en instellingen lopen voorop om hun eigen bedrijfsvoering te verduurzamen, maar ook om hun bijdrage te leveren aan het klimaatvraagstuk in het algemeen. Met z'n allen hebben ze meer slagkracht en kunnen ze ambities sneller en beter realiseren. Ook de gemeente Wageningen is ambitieus en heeft zich ten doel gesteld om klimaatneutraal te zijn in 2030. Hiertoe zullen de komende jaren grote stappen gezet moeten worden. Om dat te kunnen doen heeft de gemeente de uitdaging aanvaard om met het bedrijfsleven en instellingen samen te werken en deze stappen gezamenlijk te zetten. Het bedrijfsleven en de instellingen in Wageningen zijn de grootste energiegebruikers binnen de gemeente. Hier valt nog veel winst te halen. In de voorgaande klimaatplannen is veel aandacht geschonken aan de doelgroep bewoners en het verduurzamen van woningen. Ondanks dat de focus in dit klimaatplan op bedrijven en instellingen ligt blijft de verduurzaming van woningen onverminderd doorgaan. Dit klimaatplan is de basis voor samenwerking tussen een groot aantal bedrijven en instellingen.

De gedeelde ambitie die de klimaatpartners met dit klimaatplan omarmen zijn:

- Als klimaatpartners zijn we ambassadeurs voor het aanpakken van de klimaatvraagstukken in Wageningen;
- Wij zetten ons in om projecten en acties die tot een klimaatneutraal Wageningen leiden uit te voeren;
- Wij maken goede voorbeelden zichtbaar en verspreiden ze om navolging te realiseren;
- We faciliteren en ondersteunen elkaar en andere bedrijven, instellingen en bewoners bij hun eigen klimaataanpak;

- In gezamenlijkheid streven we naar zoveel mogelijk klimaatneutrale en energieneutrale bedrijven en instellingen in Wageningen;
- Gezamenlijk bouwen we een netwerk op waarmee we commitment kweken en werken aan effectieve en innovatieve oplossingen voor klimaatvraagstukken in Wageningen;
- Gezamenlijk gaan we randvoorwaarden aan de provinciale en nationale overheid meegeven waar dat nodig is om onze ambities te verwezenlijken.

Om op korte termijn voldoende duurzame energie op te wekken wordt actief ingezet op het realiseren van een grote hoeveelheid zonne-energie. Enerzijds worden bewoners en bedrijven gestimuleerd om hun daken te benutten. Bedrijven worden geactiveerd door een grote daken conferentie te organiseren. Daarnaast is het doel om 30 hectare zonnenveld te realiseren voor 2021, voor zover dit landschappelijk in te passen is.

Relatie tot de voorgenomen ontwikkeling

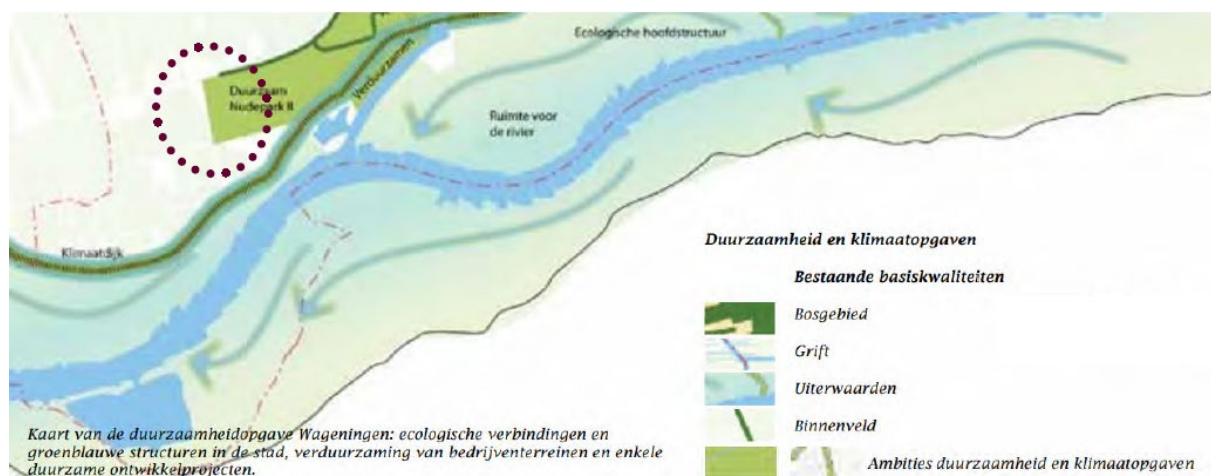
Het voorliggende plan voor de realisatie van een zonnenveld aansluitend bij het bedrijventerrein Nudepark. Het zonnenveld wordt zodanig ingericht dat deze een ecologische en landschappelijke meerwaarde biedt voor de omgeving. Daarnaast draagt voorliggend zonnenveld met een oppervlak van circa 3,37 hectare bij aan de gemeentelijke doelstelling van 30 hectare tot 2021.

4.4.2 Structuurvisie Wageningen

Op 3 december 2013 heeft de gemeenteraad van Wageningen de 'Structuurvisie Wageningen' vastgesteld. In de structuurvisie wordt voor het hele grondgebied van de gemeente Wageningen aangegeven wat de urgente ruimtelijke opgaven zijn voor de gemeente. De structuurvisie beschrijft de ruimtelijke ambities en vormt een kwalitatief ruimtelijk ontwikkelings- en toetsingskader voor de komende 10 jaar. De visie vormt een afwegingskader en beleidsmatig ruimtelijk kader voor bestemmingsplannen, de basis voor afspraken met de gebiedspartijen en biedt ruimtelijke kaders waarmee de kwaliteit wordt geborgd.

Duurzaamheid en klimaat

Vanuit een overstijgend, internationaal perspectief krijgt Wageningen te maken met de gevolgen van klimaatveranderingen en de transitie naar een duurzamere leefomgeving. Wageningen hecht al jaren belang aan een duurzame ontwikkeling van de gemeente. Vanwege de Wageningen UR is 'Wageningen' zelfs een internationaal merk wat wordt geassocieerd met duurzaamheid. Duurzaamheid is een goede balans tussen People, Planet en Profit, waarbij natuurlijke hulpbronnen aan volgende generaties kunnen worden doorgegeven. De gemeente legt de ruimtelijk relevante aspecten van duurzaamheid op hoofdlijnen vast in de structuurvisie. Het gaat om doelstellingen voor klimaatneutraliteit, klimaatadaptatie, groen en water. De 'Routekaart Wageningen Klimaatneutraal 2030' geeft invulling aan de ambitie om klimaatneutraal te worden op het gebied van gas, elektriciteit, mobiliteit en indirect energiegebruik. De Routekaart gaat voor het gebruik van gas en elektriciteit uit van 50% energiebesparing en 50% duurzaam opwekken, zoveel mogelijk binnen de gemeentegrenzen. Energiebesparende maatregelen zijn geen agendapunt voor de structuurvisie.

Figuur 15. Uitsnede structuurvisie Wageningen, plangebied behoort tot het Binnenveld

Binnenveld

Het plangebied behoort tot het Binnenveld (zie figuur 15). Het Binnenveld is het zuidelijke deel van de Gelderse Vallei. Het gebied is vrij nat en open van karakter vanwege de vroegere veenontginningen. Landbouw en natuur zijn de belangrijkste functies. De Grift/Valleikanaal zorgt voor de afwatering en begrenst de gemeente Wageningen. Het Binnenveld kent veel gave landschappelijke eenheden. Grofweg bestaat het uit een open en rationeel verkaveld veengebied ten noorden van het Nieuwe Kanaal en een rivierkleigebied ten zuiden daarvan. De lange lijnen zijn gemarkeerd met populieren en essen. Het Binnenveld blijft ook in de toekomst een landbouwgebied en uitloopgebied voor de stad. Met een sterke connectie aan de Wageningen UR is dit gebied de innovatieve proeftuin van de regio voor de thema's voedsel en energie.

Ruimtelijke ontwikkelingen in het zuidelijke deel van Binnenveld houden rekening met het behoud van de zichtrelaties tussen Grebbedijk, Utrechtse Heuvelrug en Nieuwe Kanaal. Naast Kortenoord is de Nude de drager voor ontwikkeling. De thema's voedsel, natuur, energie en stad der bevrijding bieden inspiratie voor een versterking van deze entree van Wageningen. Indien natuurcompensatie nodig is in verband met het versterken van de Grebbedijk, biedt het Binnenveld hier eventueel mogelijkheden voor.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt rekening gehouden met de landschappelijke openheid, de ruimtelijke kwaliteit van erven en bebouwingslinten en met de karakteristieke overgangen tussen landschapseenheden. Langs de Grift is ruimte voor natuur en waterberging. Het Binnenveld is ecologisch verbonden met de Veluwe.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De realisatie van een zonneveld past binnen de gemeentelijke doelstelling om klimaatneutraal te worden. Wat betreft het Nudepark II is de structuurvisie inmiddels wat verouderd. Het zonneveld ligt binnen het Binnenveld een gebied met een open karakter vanwege de vroegere veenontginningen. De landschappelijke kenmerken van het plangebied vormen de basis voor de landschappelijke en ecologische inrichting van het zonneveld. Rondom het gebied wordt ruimte geboden voor kleinschalige vormen van recreatie (wandelpad en struinpad), waardoor het plan geschikt wordt gemaakt als uitloopgebied van Wageningen.

Het plan sluit aan bij de ambities uit de structuurvisie Wageningen.

4.4.3 Beeldkwaliteitsplan Binnenveld

Het beeldkwaliteitsplan Binnenveld richt zich op de ruimtelijke kwaliteit van alle nieuwe bebouwing én landschappelijke inpassing als handvat naast of aanvullend op de Welstandsnota. Het is vooral bedoeld als begeleiding van bouwaanvragen op de erven in het Binnenveld. Het moet leiden tot een betere landschappelijke inpassing van ontwikkelingen op de verschillende bebouwde erven in het Binnenveld. Daarbij kan met name gedacht worden aan vergroting van agrarische bedrijven en functieverandering van vrijkomende voormalig agrarische gebouwen. Een zonneveld is niet direct het onderwerp van het beeldkwaliteitsplan. Wel is bij het opstellen van het inrichtingsplan gekeken welke onderdelen hieruit van toepassing zijn. Waar mogelijk zijn deze verwerkt in het opgestelde inrichtingsplan.

Voor het gehele binnenveld is een beeldkwaliteitsplan opgesteld die wat criteria benoemd voor ruimtelijke ontwikkelingen gekoppeld aan de landschapstypen. Het zonneveld valt in het oeverwallenlandschap. De belangrijkste criteria c.q. aandachtspunten zijn:

- Door de vestiging van nieuwe woningen (bedrijven) raken doorzichten naar het achterliggende landschap verloren en is de strokenverkaveling niet waarneembaar. Het is belangrijk enige afstand te bewaren tussen bouwmassa's en de ontwikkelingsrichting uitsluitend in de diepte te laten plaatsvinden. Dit kan bereikt worden door minimaal één perceel tussen de erven vrij te houden van bebouwing.
- Boomgaarden waren van oudsher kenmerkend voor dit gebied. Het dient dan ook gestimuleerd te worden om (hoogstam) boomgaarden te realiseren, zodat het gebiedskarakter versterkt wordt.
- Randbeplantingen (over de lengte) zijn essentieel om het harde beeld van bebouwing terug te dringen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In voorliggend zonneveld wordt landschappelijke ingepast met randbeplanting van struweelsingels. Deze elementen breken het harde beeld van het zonneveld, waardoor het functioneert als een landschappelijk filter.

Daarnaast worden er fruitbomen aangeplant. Hiermee sluit het plan (waar mogelijk) aan bij de beeldkwaliteitseisen van het Binnenveld.

4.4.4 Toesting voorlopige criteria en voorwaarden

De gemeente Wageningen heeft de ambitie om in 2030 klimaatneutraal te zijn. De gemeente Wageningen wil dan ook graag meewerken aan initiatieven voor de opwek van duurzame energie. Uit onderzoek is gebleken dat naast al het dakoppervlak wat in Wageningen geschikt is voor zonne-energie, er nog naar schatting 36 hectare zonneparken nodig is om deze doelstelling te behalen.

Bij de afweging van principeverzoeken voor de realisatie van zonneparken hanteert het college een aantal locatiecriteria. Naast de gestelde locatiecriteria moet een initiatief voldoen aan een aantal voorwaarden. Deze voorwaarden zijn bedoeld om enerzijds zonnevelden op een goede wijze te integreren in het landschap en anderzijds om het draagvlak in de samenleving te vergroten. Deze voorwaarden zijn:

- Versterking van landschappelijke kwaliteit.
- Versterking van de biodiversiteit.
- Maximaal draagvlak door:
 - Communicatieplan.
 - Tegemoetkomen aan redelijke wensen omwonenden.
 - Redelijke financiële tegemoetkoming, tegemoetkoming in natura en/of mogelijkheid tot financiële participatie.
- Revenuen van het park komen deels ten goede aan de lokale gemeenschap.
- Bijdrage aan de innovatiekracht energie(k) landschap

Relatie tot de voorgenomen ontwikkeling

Het voorgenomen zonneveld ligt, volgens de omgevingsvisie van de provincie Gelderland, in het groene gebied van de 'grote zonneparken mogelijk, zie hiervoor tevens paragraaf 4.2.2. Dit houdt initiatieven binnen deze gebieden positief worden ontvangen. Versterking van het landschap en de biodiversiteit zijn belangrijke uitgangspunten bij de voorgenomen ontwikkeling. Het separaat bijgevoegde inrichtingsplan geeft weer op welke manier het zonneveld bijdraagt aan de versterking van het landschap en de biodiversiteit. Zo wordt het zonneveld ingepast met struweelsingels, worden akkerranden aangelegd en fruitbomen rondom het zonneveld aangelegd.

Gedurende het ontwerpproces zijn betrokken partijen (o.a. de buurt en RAVON) betrokken bij de inrichting van het zonneveld. Wensen en ideeën voor de landschappelijke inpassing vanuit deze partijen zijn vertaald in concrete ontwerpuitgangspunten. Zie hiervoor tevens hoofdstuk 2. Solarfields werkt als ontwikkelaar op andere locaties al samen met de WUR. De locatie van de voorgenomen ontwikkeling wordt voorgelegd aan de WUR om mee te nemen als onderzoekslocatie.

Daarnaast is participatie een belangrijk uitgangspunt. Het hele omgevingsproces is samengevat in het participatieplan. Dit plan is opgenomen als bijlage bij deze vergunningaanvraag. Hiermee sluit het plan aan bij de benoemde voorwaarden uit het beleidskader 'Voorlopige criteria en voorwaarden zonneparken Wageningen'

Eelerwoude

www.eelerwoude.nl

4.4.5 Conclusie gemeentelijk beleid

De voorgenomen ontwikkeling past binnen het gemeentelijke beleid. Het draagt bij aan de doelstelling om het aandeel hernieuwbare energie te verhogen en het zonneveld wordt landschappelijk zorgvuldig ingepast, aansluitend op de geldende landschapskenmerken van het oevervallenlandschap.

4.5 Conclusie beleidskader

Uit de voorgaande beleidstoets is gebleken dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen het nationale, provinciale, regionaal en gemeentelijk beleid.

5 Waardentoets

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de impact van de ontwikkeling op de verschillende waarden beschreven. Hieronder vallen flora & fauna, archeologie, cultuurhistorie en water. Er wordt beschreven wat er is onderzocht en welke resultaten hieruit zijn gekomen. Vervolgens wordt hier een conclusie uit getrokken met betrekking tot de ontwikkeling.

5.2 Natuurwaarden

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur/Natuurnetwerk Nederland. Bij soortenbescherming heeft de Flora- en faunawet een belangrijke rol gespeeld. Per 1 januari 2017 zijn de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en Faunawet vervangen door de nieuwe Wet Natuurbescherming.

De voorgenomen ontwikkeling is getoetst aan de Wet natuurbescherming. Hiertoe is een Toetsing Wet Natuurbescherming uitgevoerd. Het onderzoek is als separaat document toegevoegd bij de aanvraag omgevingsvergunning. De belangrijkste resultaten van het onderzoek zijn hieronder beschreven

Soortenbescherming

Betreffende flora en fauna richt de Wet Natuurbescherming zich op de bescherming van soorten. De wet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe, bepaalde handelingen waaronder ruimtelijke ingrepen waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Centraal hierbij staat de zorgplicht. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

Planten

Binnen het plangebied komt de beschermde soort kleine wolfsmelk voor. Negatieve effecten op kleine wolfsmelk kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Het aanvragen van een ontheffing is in dit soort situaties vaak noodzakelijk. Tijdens de aanleg van het zonnepark (winterperiode) worden er geen planten vernield. In de gebruiksfase kunnen er mogelijk op de groeiplaatsen wel planten worden vernield. Met de inrichting van het zonnepark wordt hiermee rekening gehouden, zo worden er geen panelen geplaatst op de groeiplaatsen waar kleine wolfsmelk voorkomt. Op deze wijze worden er geen verbodsbepalingen van de Wnb overtreden.

Zekerheidshalve is nader onderzoek uitgevoerd om te bepalen of het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk is. In het nader onderzoek, welke separaat bij voorliggende vergunningsaanvraag is bijgevoegd, blijkt dat tijdelijke en permanente negatieve effecten niet zullen plaatsvinden. Van permanente negatieve effecten op kleine wolfsmelk is alleen sprake als men de groeiplaatsen niet op juiste wijze beheert. Hoewel het binnen dit project niet de bedoeling is de aanwezige verblijfplaatsen definitief aan te tasten of op te heffen

waardoor de ecologische functionaliteit in het geding komt, is hiervoor, zekerheidshalve, wel een ontheffing noodzakelijk. Deze ontheffing is op 26 maart 2020 aangevraagd.

Amfibieën

Poelkikker

Voor poelkikker geldt dat negatieve effecten in het land- en winterbiotoop niet kunnen worden uitgesloten, met name tijdens de aanlegfase als veel dekking in het landbiotoop (tijdelijk) zal verdwijnen en dieren mogelijk omkomen door graafwerkzaamheden of bouwverkeer. Nader onderzoek is noodzakelijk om inzicht te krijgen in de functie van het plangebied voor poelkikker en informatie over aantallen en verspreiding. Dit nader onderzoek is reeds uitgevoerd en hieruit is gebleken dat een ontheffing noodzakelijk is. Het nader onderzoek naar de poelkikker is separaat bij deze vergunningsaanvraag bijgevoegd. Aangezien negatieve effecten op de poelkikker als gevolg van de werkzaamheden niet op voorhand kunnen worden uitgesloten is op 26 maart 2020 voor de poelkikker een ontheffing aangevraagd. In het inrichtingsplan is reeds rekening gehouden met het mogelijke land- en winterbiotoop voor de poelkikker. Het ligt dan ook in lijn der verwachting dat een eventuele ontheffing verleend wordt.

Rugstreepd

Het plangebied en de directe omgeving worden door een RAVON-medewerker intensief gemonitord en de rugstreepd is tot nu toe niet aangetroffen. We gaan er daarom vanuit dat het plangebied op dit moment geen functie heeft voor deze soort. Men dient echter wel alert te blijven op de mogelijke vestiging, vooral tijdens de aanlegfase van het zonneveld.

Vissen

In de randzone is de strikt beschermde grote modderkruiper aanwezig. Met de ontwikkeling van het zonneveld worden er geen werkzaamheden aan de watergangen uitgevoerd. Ook vinden er, tot zover kan worden beoordeeld, geen wijzigingen in de waterhuishouding plaats die tijdens de gebruiksfase een effect zouden kunnen hebben op deze watergangen en het leefgebied van grote modderkruiper. Van negatieve effecten op grote modderkruiper lijkt daarom geen sprake. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Naast de beschermde soort kleine wolfsmelk en poelkikker zijn de volgende aandachtspunten van belang om negatieve effecten op andere (beschermde) soorten te voorkomen:

- Men dient de omheining van het zonneveld 15 cm boven maaiveld te laten beginnen, zodat grondgebonden zoogdieren gebruik kunnen blijven maken van het plangebied;
- Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. In veel situaties kan dit voorkomen worden door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren;
- Bij de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de algemene zorgplicht (zie voor toelichting wettelijk kader, bijlage 1 van de natuurtoets).

De ingreep zal naar verwachting niet leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele overige beschermde soorten. Hiervoor zijn door de provincie Gelderland vrijstellingen van de ontheffingsplicht opgesteld. De ingreep heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er sprake is van een tijdelijke, en plaatselijke verstoring, er voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling van ontheffingsplicht indien het een ruimtelijke ontwikkeling betreft.

Bescherming gebieden

Natura 2000

Niet stikstof-gerelateerde effecten: In de directe omgeving van het plangebied liggen diverse Natura 2000-gebieden. Op ongeveer 0.5 km afstand (hemelsbreed) ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken, op ongeveer 5 km afstand (hemelsbreed) ligt het Natura 2000-gebied Veluwe en op ongeveer 7 km afstand (hemelsbreed) ligt het Natura 2000-gebied Binnenveld.

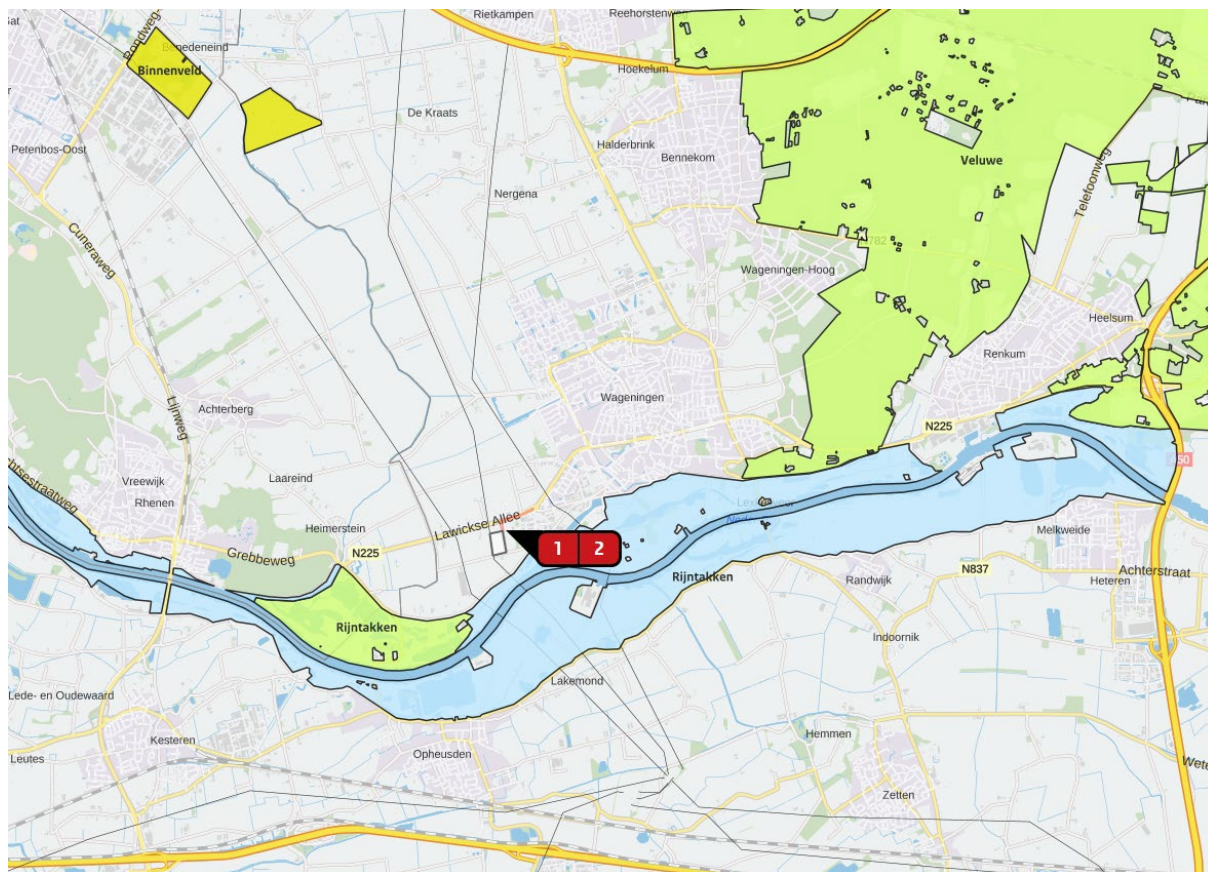
De aard van de voorgenomen werkzaamheden en ontwikkeling maakt dat de effecten uitsluitend tot het plangebied of in de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden, de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden is er geen sprake van mogelijk negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied, zij het door een rechtstreekse invloed, cumulatieve invloed of externe werking. Een toetsing van niet-stikstof gerelateerde effecten op grond van de Wet natuurbescherming wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Stikstof-gerelateerde effecten: Een stikstofberekening (AERIUS-Calculator) is altijd noodzakelijk om de uitstoot en depositie van stikstof, en de gevolgen daarvan op Natura 2000-gebieden te bepalen. In figuur 17 is de ligging van het plangebied ten aanzien van Natura 2000-gebieden weergegeven. Op basis hiervan is middels de AERIUS-calculator de stikstofdepositie van dit plan in beeld gebracht. Aan de hand van de berekening worden de volgende conclusies getrokken:

- De aanleg en het gebruik van het zonneveld langs de Wageningse Afweg ten zuidwesten van Wageningen heeft een niet significante stikstofdepositie van 0,00 mol/ha/jaar tot gevolg.
- Een vergunning Wet natuurbescherming, onderdeel stikstof, is niet aan de orde voor de desbetreffende werkzaamheden indien gebruik wordt gemaakt van elektrische mobiele werktuigen en 1 heilmachine van 100 kw met een bouwjaar van 2015 of jonger.

De onderbouwing en berekeningen zijn als bijlage bij de omgevingsvergunning toegevoegd.

Figuur 16. Ligging plangebied ten opzichte van omliggende Natura 2000-gebieden

Houtopstanden

Er worden binnen het plangebied geen bomen gekapt. Een nadere toetsing van houtopstanden is daarom niet noodzakelijk.

Gelders Natuurnetwerk (GNN)

Het plangebied en de directe omgeving maken geen onderdeel uit van het GNN. Het plangebied ligt op ongeveer 0.5 kilometer van begrensd GNN-gebied. Met de voorgenomen werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN. Van afname van areaal is geen sprake, tevens worden geen effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN significant aantasten. Daarnaast wordt het bestemmingsplan niet gewijzigd. Het GNN kent geen externe werking. Een toetsing aan het GNN-beleid wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

5.3 Archeologische waarde

Begin 1992 ondertekende Nederland het Verdrag van Valletta/Malta. Daarmee heeft de zorg voor het archeologisch erfgoed een prominentere plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Uitgangspunten van het verdrag zijn het vroegtijdig betrekken van archeologische belangen in de planvorming, het behoud van archeologische waarden in situ (ter plaatse) en de introductie van het zogenaamde 'veroorzakerprincipe'. Dit principe houdt in dat degene die de ingreep pleegt, financieel verantwoordelijk is voor behoudsmaatregelen of een behoorlijk onderzoek van eventueel aanwezige archeologische waarden. De uitgangspunten van het verdrag hebben hun beslag gekregen in de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz, 1 september 2007).

In 2016 zijn alle verschillende wetten en regels voor behoud en beheer van cultureel erfgoed samengegaan in één nieuwe wet: de Erfgoedwet. Met de Erfgoedwet beschermt de overheid het cultureel erfgoed in Nederland.

Het plangebied maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan 'Buitengebied 2016', welke is vastgesteld op 11 juni 2014. Hierin zijn de archeologische verwachtingswaarden per gebied aangegeven, door middel van dubbelbestemmingen. Het plangebied ligt in de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 3'. Wanneer in dit gebied de gronden over een oppervlakte van 1000 m² of meer én een diepte van 0,30 meter of meer worden geroerd, is archeologisch onderzoek noodzakelijk.

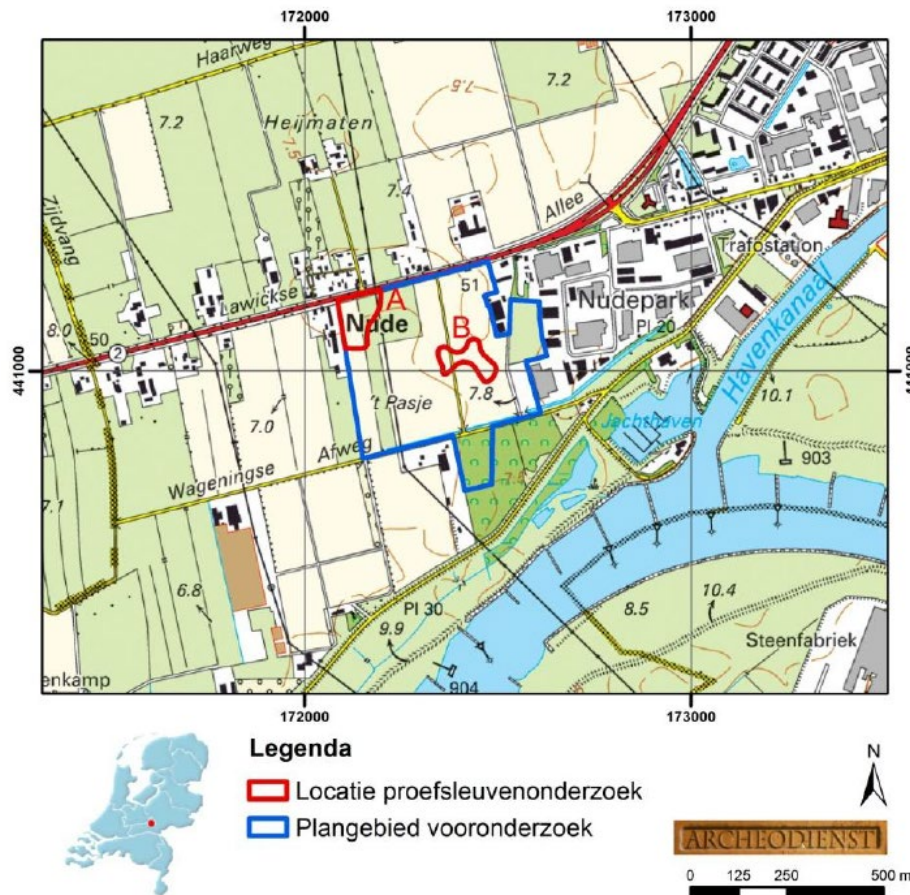
Relatie tot de voorgenomen ontwikkeling

De verwachting is dat het geroerde oppervlakte boven de hierboven genoemde normen zal vallen. Echter is in 2016 een nieuw bestemmingsplan vastgesteld voor de uitbreiding van het Nudepark II. Voor dit bestemmingsplan zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd, waaronder een Archeologische kartering en waardering. Dit onderzoek is in 2001 uitgevoerd door RAAP. Hieronder staan een aantal conclusies uit dit onderzoek:

"Tijdens het karterend onderzoek in het plangebied Nudepark 2 (gemeente Wageningen) zijn twee archeologische vindplaatsen in kaart gebracht. Deze vindplaatsen zijn door middel van een waarderend booronderzoek nader onderzocht. Beide vindplaatsen liggen ingebed in een pakket oever- en komafzettingen. De kwaliteit van de vindplaatsen is in het algemeen goed te noemen."

Een aanbeveling die in de rapportage voor het plangebied gedaan wordt is het volgende: *'In principe wordt voor beide onderzochte vindplaatsen derhalve voorgesteld zoveel mogelijk te streven naar behoud (in situ) van de archeologische waarden. Concreet betekent dit dat bodemingrepen tot in of net boven het niveau waarop de archeologische resten aanwezig zijn, vermeden dienen te worden.'*

Vervolgend op onderzoek naar de Archeologische kartering en waardering is in 2012 door de Archeodienst een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Onderstaande afbeelding laat de twee vindplaatsen en onderzoeklocaties voor het proefsleuven onderzoek zien.

Figuur 17. Locatie proefsleuvenonderzoek (bron: Archeodienst).

Dit onderzoek geeft de volgende selectie van onderzoeksvragen en conclusies:

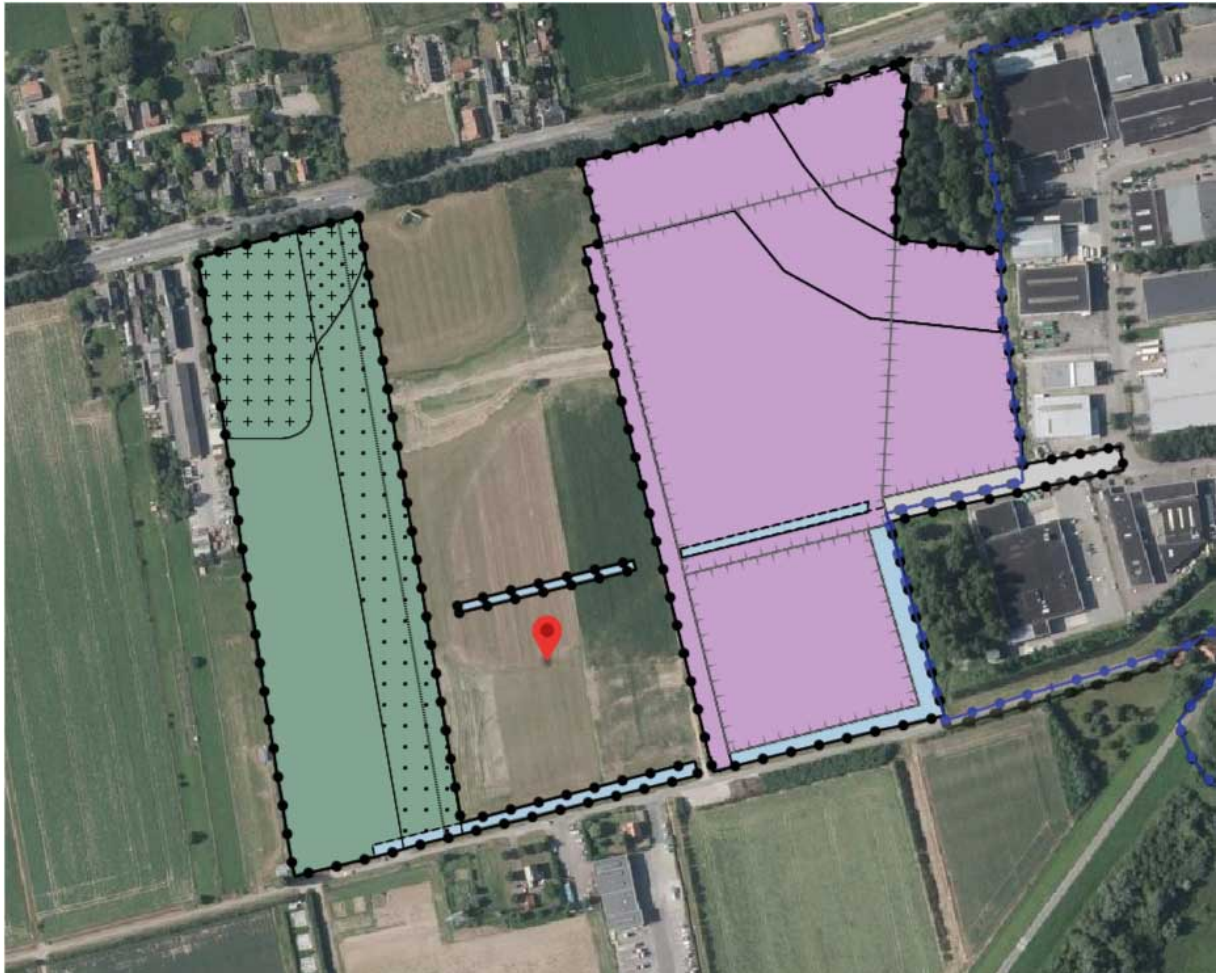
9. Zijn de vindplaatsen behoudenswaardig?

Vindplaats A is behoudenswaardig, vindplaats B niet

10. Worden vindplaatsen bedreigd door de voorgenomen bouwplannen?

Wanneer het grasveld in de noordwesthoek van het plangebied wordt aangehouden, zoals dat staat aangegeven op het Inrichtingsplan fase 1 + 2 van het Bedrijvenpark Wageningen – Nudepark II d.d. 14 juni 2012, dan blijft vindplaats A binnen het plangebied behouden en wordt deze vindplaats, met andere woorden, dus niet door de bouwplannen bedreigd. Voorwaarde is wel dat er dan binnen het gebied van vindplaats A geen enkele vorm van grondverzet dieper dan 40 cm onder het huidige maaiveld plaatsvindt. Aangezien in het gebied van de door RAAP verwachte vindplaats B geen waardevolle archeologische resten zijn aangetroffen, hoeft bij de bouwplannen in dit gedeelte van het plangebied niet langer rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van archeologische waarden.

In het nieuwe bestemmingsplan 'nudepark2fase1' zijn alle archeologische dubbelbestemmingen verdwenen en is alleen 'vindplaats A' aangemerkt als archeologische waarde. Op figuur 18 is zichtbaar dat het plangebied hierbuiten valt. Nader onderzoek naar de archeologische verwachting voor het plangebied van het zonneveld is in het verleden al uitgevoerd, hier zijn geen resultaten naar boven gekomen die van invloed zijn op het plangebied. Gesteld wordt dat met de realisatie van het zonneveld geen archeologische waarden worden aangetast.

Figuur 18. Uitsnede bestemmingsplan 'nudepark2fase1'

5.4 Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen bij een afwijkingsbesluit in het kader van de Wro.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In het plangebied bevinden zich geen rijks- of gemeentelijke monumenten. Er worden, met de realisatie van het zonneveld, geen cultuurhistorische waarden in het geding gebracht.

5.5 Water

De toelichting van een omgevingsvergunning dient, conform artikel 3.1.6, lid 1 onder b van het Besluit ruimtelijke ordening, een beschrijving te bevatten van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. In deze paragraaf wordt eerst ingegaan op het voor dit plan relevante waterbeleid. Vervolgens is de huidige en toekomstige waterhuishoudkundige situatie van het plangebied beoordeeld.

5.5.1 Relevant beleid

Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit is 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel) stroomgebied beheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

Nationaal Waterplan 2016-2021

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 is op 10 december 2015 vastgesteld. Dit Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen. Binnen de planperiode gaan realistische maatregelen in uitvoering die een antwoord bieden op de opgaven voor de korte termijn en voldoende mogelijkheden openlaten om op langere termijn verdere stappen te zetten. Het kabinet sluit daarmee aan bij de resultaten van het Deltaprogramma. Met deze handelwijze is Nederland koploper en toonaangevend voorbeeld in de wereld. Met dit Nationaal Waterplan zet het kabinet een volgende ambitieuze stap in het robuust en toekomstgericht inrichten van ons watersysteem, gericht op een goede bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit en een gezond ecosysteem als basis voor welzijn en welvaart.

Provinciaal beleid

De provincie werkt nauw samen met Waterschappen om haar ambities te realiseren. Hiervoor hebben de waterschappen eigen regionale waterbeheerplannen opgesteld. De Provinciale Staten hebben de wettelijke bevoegdheid tot het instellen en opheffen van waterschappen, tot regeling van hun gebied, taken, inrichting, samenstelling van hun bestuur en tot de verder reglementering van waterschappen. De manier waarop de waterschappen hun taak uitoefenen is onderhevig aan provinciaal toezicht doordat het waterbeheerplan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten behoeft. Dus de provincie stelt de regels en de waterschappen doen verder de uitvoering van het waterbeheer.

Waterschap Vallei en Veluwe

Het Waterbeheerprogramma 2016-2021 van het Waterschap Vallei & Veluwe is door het Algemeen Bestuur op 30 september 2015 vastgesteld. Het Waterbeheerprogramma (WBP) geeft de koers aan die het waterschap gaat varen en beoogt daarmee twee dingen. Ten eerste inzicht geven aan alle gebruikers en partners in het werkgebied in de doelen en maatregelen die het waterschap de komende zes jaar gaat bereiken. Ten tweede de koers intern – als spoorboekje – expliciet maken en vastleggen. Het Waterbeheerprogramma (WBP) is neergezet als een ‘programma’ en niet meer als een waterbeheerplan. Met het WBP als programma wordt aangesloten bij het Bestuursakkoord Water. Binnen de kaders van de Waterwet, de Europese Kaderrichtlijn Water en de Deltabeslissingen beschrijft het waterschap hoe ze werkt aan de wateropgaven.

Water in het bebouwde gebied is onlosmakelijk verbonden met de openbare ruimte, een verantwoordelijkheid van de gemeente. Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor het verwerken van het overtollige hemelwater en grondwater en de inzameling van het afvalwater (veelal via de riolering). Bij hevige buien kan het voorkomen dat vanuit de riolering (ongezuiverde) lozingen plaatsvinden op het oppervlaktewater. Het waterschap spant zich maximaal in om bij ruimtelijke ontwikkelingen te zorgen voor een goede inpassing van het water, zodat geen wateroverlast ontstaat in kwantitatieve zin en in kwalitatieve zin.

Waterplan Wageningen

Op 19 december 2005 heeft de gemeenteraad het "Waterplan Wageningen" vastgesteld. Wageningen wil verantwoord met water omgaan. Dat betekent ruimte bieden voor waterberging en zorgen voor schoon en beleefbaar water in de stad.

5.5.2 Toepassing op plangebied

Bij het maken van nieuwe ruimtelijke plannen worden de waterbelangen meegenomen, middels de watertoetsproces. De watertoets omvat het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plan.

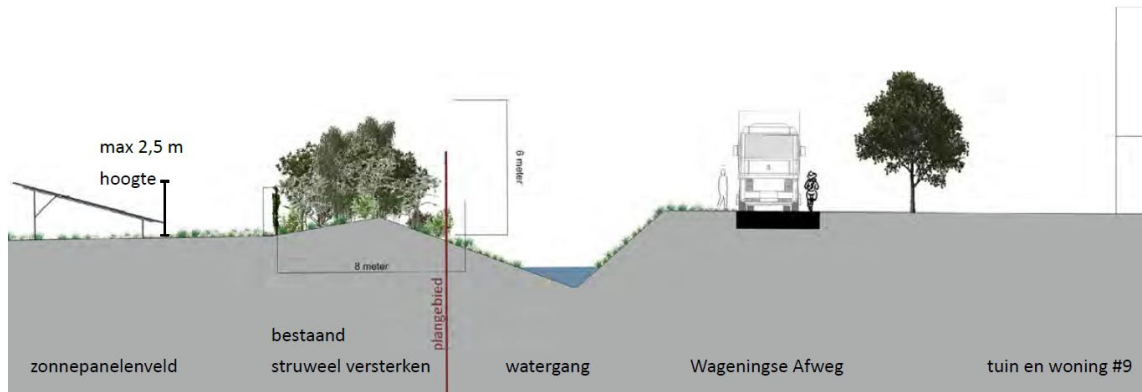
Watertoets

Op 30 maart 2020 is de watertoetsprocedure doorlopen. Uit deze toetsing blijkt dat er binnen het plangebied een of meerdere watergangen liggen die in beheer zijn bij het waterschap Vallei en Veluwe. In het specifieke geval van het plan "Zonneveld Wageningse Afweg" gaat het om de belangen:

- Leggerwatergangen met beschermingszones.

Dit betekent dat de normale procedure wordt doorlopen.

Over de hierboven genoemde primaire belangen is de initiatiefnemer in gesprek met het waterschap. In figuur 19 is te zien dat leggerwatergang niet aangepast wordt. Het bestaande struweel wordt verder versterkt met de aanplant van inheems plantmateriaal, de werkzaamheden hebben daarmee een geen nadelige impact op de werking van de leggerwatergang. Dit wordt ook met het waterschap besproken, indien er aanvullende voorwaarden worden opgelegd wordt het plan daarop aangepast.

Figuur 19. Dwarsdoorsnede landschappelijke inpassing langs de Wageningse Afweg

Aandachtspunten

Naast de primaire waterbelangen, zullen in het overleg ook een aantal algemene aandachtspunten voor water aan de orde komen.

Algemene aandachtspunten

Vasthouden - bergen - afvoeren

Een belangrijk principe is dat een deel van het hemelwater binnen het plangebied wordt vastgehouden en/of geborgen en dus niet direct afgevoerd wordt naar de riolering of het oppervlaktewater. Hiermee wordt bereikt dat de waterzuiveringsinstallatie beter functioneert, verdroging wordt tegen gegaan en piekafvoeren in het oppervlaktewater (met eventueel wateroverlast in benedenstrooms gelegen gebieden) wordt voorkomen. Bij lozing op oppervlaktewater zal hiervan een melding gedaan moeten worden bij het waterschap.

Het plan voor de realisatie van het zonnenveld is rekening gehouden met hemelwater. Zo is er tussen de rijen zonnepanelen 2 meter ruimte voor het infiltratie van het hemelwater. Daarnaast zijn de noodzakelijke paden voorzien van half-verharding (grasbeton) waardoor hemelwater ter plekke infiltreert. Al het hemelwater wordt in het gebied gehouden, waardoor er geen afvoer nodig is.

Grondwaterneutraal bouwen

Om grondwateroverlast te voorkomen adviseert het waterschap om boven de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) te ontwerpen. Dit betekent dat aspecten zoals ontwateringsdiepte en infiltratie van hemelwater, beschouwd worden ten opzichte van de GHG. Het structureel onttrekken / draineren van grondwater is geen duurzame oplossing en moet worden voorkomen. Het waterschap adviseert de initiatiefnemer dan ook om voorafgaand aan de ontwikkeling een goed beeld te krijgen van de heersende grondwaterstanden en GHG. Eventuele grondwateroverlast is in eerste instantie een zaak voor de betreffende perceeleigenaar.

In voorliggend geval worden er een aantal bouwwerken gebouwd, zoals het inkoopstation en de transformatoren. Deze bouwwerken worden boven de GHG aangelegd, zodat de bouwwerken geen nadelige gevolgen ondervinden van het grondwater. De zonnepanelen staan boven het maaiveld en hebben daarmee geen directe relatie met het grondwater.

Schoon houden - scheiden - schoon maken

Om verontreiniging van bodem, grond- en/of oppervlaktewater te voorkomen is het van belang dat het afstromende hemelwater niet verontreinigd raakt. Dit kan door nadere eisen / randvoorwaarden te stellen aan bijvoorbeeld de toegepaste (bouw)materialen. Wij vragen de initiatiefnemer om duurzame bouwmaterialen te gebruiken.

Bij de bouw van het zonneveld worden geen uitlogende materialen gebruikt, waardoor verontreinigingen van het water worden voorkomen.

5.5.3 Conclusie watertoets

Gelet op bovenstaande toelichting wordt gesteld dat de aanleg van het zonneveld voldoet aan de algemene randvoorwaarden van waterschap Vallei en Veluwe. In figuur 19 is te zien dat leggerwatergang niet aangepast wordt. Het bestaande struweel wordt verder versterkt met de aanplant van inheems plantmateriaal, de werkzaamheden hebben daarmee een geen nadelige impact op de werking van de leggerwatergang.

5.6 Conclusie waardentoets

Met de voorgenomen ontwikkeling worden de aanwezige waarden niet aangetast. De ontwikkeling van het zonneveld is dan ook uitvoerbaar ten aanzien van de bestaande waarden in het plangebied.

6 Milieuaspecten

6.1 Inleiding

Nieuwe initiatieven hebben te maken met milieuaspecten. Een aantal van deze milieuaspecten zijn ruimtelijk relevant. In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- Bodem
- Geluid
- Luchtkwaliteit
- Externe veiligheid
- Bedrijven en milieuzonering
- Verkeer en parkeren
- Vormvrije m.e.r. – beoordeling
- Leidingen
- Lichtreflectie
- Elektromagnetische straling

6.2 Bodem

Sinds 1 januari 2008 is in het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) vastgelegd hoe we in Nederland omgaan met het hergebruik van schone en licht verontreinigde grond en de bescherming van de bodem. Bij de verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In het plangebied is ten behoeve van het vaststellen van het bestemmingsplan 'nudepark2fase1' een bodemonderzoek uitgevoerd door NIPA milieutechniek b.v.. De conclusie uit dit onderzoek is: 'De aangetoonde gehalten vormen geen aanleiding voor het uitvoeren van een aanvullend of nader bodemonderzoek.'

Gezien het grondgebruik is ook de verwachting dat de grond geschikt is voor het gebruik als zonneveld. Er wordt geen verblijfsruimte gerealiseerd waar mensen meer dan twee uur per dag verblijven. De panelen en de constructie worden uitgevoerd in niet-uitloogbare materialen. Met betrekking tot het aspect bodem wordt de voorgenomen ontwikkeling uitvoerbaar geacht.

6.3 Geluid

Voor de beoordeling van het onderdeel geluid moet in algemene zin aan de volgende punten worden voldaan:

- bedrijven in de omgeving worden niet in hun bedrijfsvoering belemmerd;
- op en rond het plangebied blijft sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Op deze locatie wordt geen geluidsgevoelige bestemming toegevoegd. Een zonneveld is geen geluidgevoelig object, waardoor onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder niet van toepassing is. Ook een onderzoek in het kader van het Activiteitenbesluit milieubeheer (Wet milieubeheer) is niet nodig. De inrichting valt wel onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit, maar is niet meldings- of omgevingsvergunningplichtig voor het onderdeel milieu. Het zonnepark veroorzaakt ook geen relevante geluidbelasting. In paragraaf 6.7 (Bedrijven en milieuzonering) wordt ingegaan op de handreiking van de VNG waarin richtafstanden zijn opgenomen.

6.4 Luchtkwaliteit

Het wettelijk kader met betrekking tot de luchtkwaliteit is sinds 2007 vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) en in de algemene maatregel van bestuur: 'Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). In titel 5.2 van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geregeld. In dit programma staat onder andere beschreven wanneer en hoe overschrijding van luchtkwaliteitsnormen moet worden aangepakt. In het programma wordt rekening gehouden met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Ontwikkelingen die binnen het programma passen hoeven niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen. Voor ontwikkelingen die niet in betekende mate bijdragen aan luchtverontreiniging, hoeft geen onderzoek te worden gedaan naar de luchtkwaliteit.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Op grond van de NIBM-tool is een ontwikkeling 'in betekende mate' bij een toename van het aantal verkeersbewegingen met ruim 900 per dag (met 5% aandeel vrachtverkeer). De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een zonneveld. De verkeersbewegingen die de ontwikkeling van een zonneveld met zich mee brengt, zijn alleen tijdens de aanlegfase merkbaar. In deze fase zal er tijdelijk sprake zijn van een grotere toename van verkeersbewegingen. Nadat de bouw van het zonneveld is afgerond daalt het aantal verkeersbewegingen. De verkeersbewegingen die er zijn, zijn ten behoeve van beheer en onderhoud. Hierdoor worden geen extra verkeersbewegingen toegevoegd.

Zelfs tijdens de bouwperiode zal het aantal verkeersbewegingen ruimschoots onder de 900 per dag blijven. Daardoor leidt de ontwikkeling niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit én kan de ontwikkeling als 'niet in betekende mate' worden gezien.

Gelet op het voorgaande wordt gesteld dat nader onderzoek naar het aspect luchtkwaliteit niet noodzakelijk is.

6.5 Externe veiligheid

Algemeen

Externe veiligheid richt zich op het beheersen van risico's bij onder meer productie, opslag, transport en gebruik van gevaarlijke stoffen. Dergelijke activiteiten leggen beperkingen op aan de omgeving. Door maatregelen kunnen de afstanden worden verkleind. Er wordt onderscheid gemaakt tussen plaatsgebonden risico en groepsrisico. Het groepsrisico heeft een oriënterende waarde, voor het plaatsgebonden risico geldt een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. De grenswaarde mag niet worden overschreden.

Voor de oriënterende waarde en richtwaarde geldt dat afwijken alleen met een degelijke motivering is toegestaan. Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire (chemische fabriek, lpg-tankstation) en de mobiele (tankwagens, gasleidingen) bronnen.

Er wordt getoetst aan de volgende wet- en regelgeving:

- Voor inrichtingen (bedrijven) wordt getoetst aan het besluit Externe veiligheid inrichtingen (BEVI) en de bijbehorende regeling.
- Voor transportroutes over weg, water en spoor wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid transportroutes (BEVT).
- Voor buisleidingen wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid buisleidingen (BEVB).

Om in beeld te brengen of er in het plangebied of in de nabijheid daarvan risicobronnen aanwezig zijn, is de provinciale risicokaart geraadpleegd. Hieruit blijkt dat er twee risicobronnen in en rondom het plangebied aanwezig zijn (zie figuur 20).

Figuur 20. Uitsnede risicokaart (bron: risicokaart.nl)

Relatie tot de voorgenomen ontwikkeling

Ten westen van het plangebied loopt een hoogspanningsleiding. Deze loopt deels over het plangebied heen. De initiatiefnemer is in gesprek geweest met de beheerder van hoogspanningsleiding (TenneT) en hierbij zijn onderlinge afspraken gemaakt over de toegang tot hoogspanningsmasten. De inrichting van het zonnenveld houdt hier dan ook rekening mee. In april 2020 heeft TenneT toestemming gegeven voor de voorgenomen ontwikkeling

Ten oosten van het plangebied is een bedrijf gevestigd met een ammoniak koelinstallatie tank. Dit bedrijf zit op meer dan 200 meter afstand van het zonneveld. Dit bedrijf zal geen nadelige gevolgen hebben voor de ontwikkeling van een zonneveld.

In de nabije toekomst zal aan de oostkant van het plangebied een uitbreiding van het bedrijvenpark plaatsvinden. Hierdoor is het mogelijk dat het aantal risicovolle bedrijven toeneemt. Echter, het zonneveld is niet openbaar en alleen toegankelijk voor beheer en onderhoud. Hierdoor zal het aantal aanwezige personen beperkt blijven. De realisatie van het bedrijventerrein naast een zonneveld heeft geen nadelige gevolgen voor het zonneveld.

6.6 Veiligheidsaspecten

Bij de aanleg van een zonneveld is het van belang dat deze goed toegankelijk is voor de hulpdiensten. De gemeente geeft in haar principebesluit aan dat met name de ontsluiting van het terrein ten behoeve van de veiligheidsdiensten en de aanwezigheid van voldoende bluswater belangrijk zijn. Er dient voldaan te worden aan de eisen met betrekking tot de bereikbaarheid uit de 'Handreiking bereikbaarheid en bluswater'. Deze handreiking is geraadpleegd en de relevante voorwaarden zijn in de volgende twee hoofdstukken beschreven.

6.6.1 Bereikbaarheid

Om te kunnen spreken van een goede bereikbaarheid, worden in de meeste gevallen aanvullende eisen gesteld. Lokaal kan er maatwerk plaatsvinden als er bijvoorbeeld, passend op het regionaal risicoprofiel, met specifieke voertuigen (bijvoorbeeld waterwagens en schuimblusvoertuigen) wordt gewerkt. Aan de volgende aspecten moeten voorwaarden worden gesteld:

- De minimale beschikbare rijstrookbreedte kan variëren per wegkenmerk, maar dient minimaal voor 3.25 meter te worden verhard en een vrije ruimte met een breedte van 3.50 meter.
- De doorgangshoogte moet minimaal 4.20 meter zijn.
- Er dient rekening gehouden te worden met de draaicirkel van de voertuigen en de hiermee gepaarde rijcurve en sleeplijn.
- Als richtlijn voor verharding geldt een totaal gewicht van 30 ton en een asbelasting van 11,5 ton.
- Voor het dimensioneren van wegverhardingen wordt niet meer gebruik gemaakt van verkeersklassen. Bij bruggen en viaducten worden wel verkeersklassen gebruikt, in combinatie met de cijfers 30, 45, 60 (of 300, 450, 600).

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In het plangebied wordt een half-verharding van grasbeton aangelegd welke vanaf de openbare weg toegang geeft tot de transformatoren. Deze wegen zijn minimaal 6 meter breed, waarbij de fundering zodanig wordt aangelegd dat er voertuigen met een gewicht van 30 ton en asbelasting van ten minste 11,5 ton overheen kunnen rijden. Het zonneveld is toegankelijk via twee afsluitbare poorten, deze hebben een vrije doorgangshoogte waardoor de hulpdiensten het zonneveld makkelijk kunnen betreden. Solarfields zorgt ervoor dat de hulpdiensten een sleutel krijgen van de toegangspoorten, zodat het zonneveld te allen tijde kan worden betreden door de hulpdiensten. Hiervoor vindt op korte termijn afstemming plaats met de veiligheidsregio. Binnen het plangebied wordt voldoende verharde ruimte aangelegd voor de draaicirkel van hulpvoertuigen.

6.6.2 Bluswater

Naast het toepassen van zonnepanelen en -collectoren op daken van objecten zoals huizen en bedrijven, worden er ook steeds meer grootschalige zonneparken gerealiseerd. Overbelasting in één van de componenten

op een zonnepark kan leiden tot brand in de panelen of in de begroeiing onder of rondom de panelen. Brand op een zonnepark kan gepaard gaan met toxische stoffen in de rook.

Een inzet van de brandweer zal zich in eerste instantie richten op redding van personen (indien aanwezig) en daarnaast op het voorkomen van uitbreiding naar de omgeving. Blussen van de installatie zelf is alleen mogelijk indien adequate maatregelen voor het spanningsloos maken van de installatie zijn getroffen. Een kleinschalige brand kan met eigen middelen worden bestreden. Voor het voorkomen van uitbreiding is een openbare bluswatervoorziening van 1.000 liter per minuut nodig. Daarmee is een inzet met lage druk om de omgeving te beschermen mogelijk.

Relatie tot de voorgenomen ontwikkeling

Het zonneveld zal dusdanig worden aangelegd dat het veld eenvoudig spanningloos kan worden gemaakt, zodat de hulpdiensten ongehinderd kunnen blussen. Gelet op het feit dat het zonneveld nabij veel bebouwing ligt wordt gesteld dat er ook openbare bluswatervoorzieningen in de omgeving liggen. De exacte ligging wordt nagevraagd bij de Veiligheidsregio.

6.7 Bedrijven en milieuzonering

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast.

Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt in eerste instantie doorgaans de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd, waarin richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar zijn opgenomen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Er worden een inkoopstation, transformatorstations en omvormers geplaatst binnen het plangebied. Het inkoopstation en de transformatorstations hebben een bronvermogen van maximaal 10 MVA. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' valt dit onder de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven'. Bij een bronvermogen tot maximaal 10 MVA geldt een richtafstand voor geluid van 30 meter tot geluidsgevoelige functies.

De uitleg m.b.t. de afstand tot omliggende geluidsgevoelige functies is reeds gegeven in hoofdstuk 6.3. De dichtstbijzijnde geluidsgevoelige bestemming is de woning aan de Wageningse Afweg 9, dit betreft een bedrijfswoning. De dichtstbijzijnde woonbestemming is de Wageningse Afweg 15. De afstand van het inkoopstation tot deze woningen bedraagt respectievelijk circa 60 en 80 meter.

6.8 Verkeer en parkeren

De ontwikkeling van het zonneveld heeft geen grote gevolgen voor het verkeer en parkeren. Het Zonneveld moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden met voertuigen via de nieuwe infrastructuur van het Nudepark II en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. Het zonneveld wordt, omwille van veiligheidsredenen, niet openbaar toegankelijk.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het zonneveld kan op een veilige manier (zonder overlast voor omwonenden) worden ontsloten. Er wordt gebruik gemaakt van de nieuwe infrastructuur die is aangelegd ten behoeve van het nieuwe bedrijvenpark Nudepark II. Deze komt uit op de Wageningse Afweg. Binnen het plangebied van het Nudepark II is ruimte gecreëerd voor het parkeren van enkele voertuigen ten behoeve van het beheer en onderhoud van het park.

6.9 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D (betreft de m.e.r.-beoordeling) van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben ook wel genoemd de 'vergewisplicht'. Het komt er op neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteiten die

voorkomen op de D-lijst, deze geeft aan of er voor activiteiten en projecten beoordeeld moet worden of er een m.e.r. gemaakt moet worden.

Voor projecten of activiteiten die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Relatie tot de voorgenomen ontwikkeling

Het project maakt een tijdelijke functiewijziging naar een zonneveld mogelijk. Voor landinrichtingsprojecten (D9), waar dit project enigszins vergelijkbaar mee is, geldt een grenswaarde van 125 hectare. Het project blijft met een omvang van circa 3,37 hectare ruim onder de drempel. Daarnaast geldt dat voor de oprichting, wijziging of uitbreiding van een industriële installatie (D22.1) bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water, een drempelwaarde van een vermogen van 200 megawatt (thermisch) of meer (voor een elektriciteitscentrale) en, indien het een wijziging of uitbreiding betreft:

- 1°. het vermogen met 20% of meer toeneemt, of;
- 2°. de inzet van een andere brandstof tot doel heeft.

Het voorliggende project betreft een zonneveld met ruim minder opgewekt vermogen, en er wordt geen stoom en warm water geproduceerd. Verder geldt voor de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterrein (D11.2) een drempelwaarde in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op:

- 1°. een oppervlakte van 100 hectare of meer,
- 2°. een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of
- 3°. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

Er is geen sprake van een landinrichtingsproject. De ontwikkeling van een (tijdelijk) zonneveld valt pas onder deze categorie als deze onderdeel uitmaakt van een groter landinrichtingsproject (het project dient een voldoende substantieel karakter te hebben). Ook categorie D22.1 is niet van toepassing, aangezien er productie van elektriciteit, stoom en warm water nodig is om hier onder te vallen. Het zonneveld wekt alleen energie op. Verder is categorie D11.2 niet van toepassing, aangezien het geen stedelijk ontwikkelingsproject betreft en het zonneveld een relatief beperkt oppervlak beslaat. Geconcludeerd kan worden dat voor dit zonneveld geen mer-beoordeling of vormvrije m.e.r. beoordeling nodig is.

Voor de volledigheid verwijzen wij ook naar de uitspraak van de rechtbank Overijssel van 19 september 2018 en zaaknummer 18_689, waarin bevestigd wordt dat een vergelijkbaar project niet valt binnen de categorie D

van het Besluit m.e.r. en er geen beoordeling nodig is. Deze uitspraak is op 14 augustus 2019 bevestigd door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en na te zien onder het zaaknummer 2019:2770.

Voor het voorgenomen plan is geen m.e.r.-beoordeling of vormvrije m.e.r. benodigd. Het zonneveld valt niet onder het Besluit milieueffectrapportage. In deze ruimtelijke onderbouwing zijn de kenmerken en de plaats van het project beschreven. Het zonneveld wordt aangelegd met respect voor de bodem en door de open cultuur is hier geen schade te verwachten. De constructie wordt zodanig aangelegd dat er geen schade ontstaat en het systeem makkelijk demontabel is. De locatie is onderzocht op het gebied van aanwezige ecologische waarden, welke zijn meegenomen in het inrichtingsplan. De locatie is niet gelegen in een Natura 2000-gebied, Natuur Netwerk Nederland-zonering of andere beschermde gebieden. Het realiseren van het zonneveld op de planlocatie is goed onderzocht in het kader van de onderzoeken welke deel uit maken van de voorliggende ruimtelijke onderbouwing. Resumerend zullen er zowel tijdens de aanlegfase, als tijdens de gebruiksfase, als tijdens de ontmantelingsfase, geen significante negatieve effecten bestaan voor het milieu.

6.10 Leidingen

In de buurt van het plangebied lopen geen kabels leidingen die een belemmering vormen voor de voorgenomen ontwikkeling in het plangebied. Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling is er een klic-melding aangevraagd. Uit de resultaten van deze klic-melding blijkt dat er geen belemmeringen zijn voor de voorgenomen ontwikkeling.

6.11 Lichtreflectie

Schittering van zonnepanelen kan het geval zijn bij polykristallijne zonnepanelen. Het zonlicht dat op de panelen valt wordt voor een groot deel door de panelen zelf opgenomen. Wanneer er sprake is van schittering dan komt dit vooral voor in de ochtend. Daarbij is de doorlooptijd van de schittering vaak maar van korte duur. Bij bijvoorbeeld wegen kan deze schittering hinderlijk zijn voor automobilisten, maar in veel gevallen valt het zonneveld niet binnen het perifere gezichtsveld van de automobilist waardoor de hinder gering is. Daarnaast is het achtergrondlicht van de zon feller dan de het licht van de reflectie van het zonnepaneel, waardoor de hinder van de schittering doorgaans niet of nauwelijks ervaren wordt.

Relatie tot de voorgenomen ontwikkeling

De maximale nokhoogte bedraagt 2,5 meter (boven maaiveld) en in een zuid-opstelling geplaatst. Het zonneveld wordt daarnaast omsloten door landschappelijke groenelementen. Om eventuele schittering te voorkomen, maakt Solarfields gebruik van mono kristallijne zonnepanelen, waarbij er geen weerskaatsing is van het zonlicht. Ook worden speciale coatings toegepast om schittering tegen te gaan. Verder zal in landschappelijke inpassing veel opgaand groen rond het zonneveld worden geplaatst waardoor de panelen (en eventuele schittering) niet zichtbaar zal zijn.

6.12 Electromagnetische straling

Zowel bij de omvormers als de transformatoren zullen extreem laagfrequente elektromagnetische velden (ELF) vrijkomen. Ten aanzien van elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een voorzorgsprincipe waarbij een grens wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (μT). Dit voorzorgsprincipe dient daarmee ook gehanteerd te worden bij de ontwikkeling van een zonneveld, door de afstand van een zonneveld tot woningen en andere gevoelige bestemmingen zodanig te laten zijn dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 μT komt. In het RIVM 'Verkenning van extreem-

laagfrequente (ELF) magnetische velden bij verschillende bronnen' (RIVM-rapport 609300011/2009) wordt aandacht besteed aan elektromagnetische velden als gevolg van de aanwezigheid van transformatorstations. De sterkte van deze velden neemt sterk af wanneer de afstand tot de bron groter wordt. Uit het onderzoek blijkt dat 0,4 μ T wordt bereikt op een afstand van maximaal 7 meter van onderzochte transformatorstations.

Relatie tot de voorgenomen ontwikkeling

Zowel de omvormers als de transformatoren liggen op circa minimaal 150 meter vanaf de dichtstbijzijnde woningen aan de Wageningse Afweg (nummer 9 en 15). De andere woningen liggen allemaal op meer dan 25 meter afstand. Dit is ruimschoots meer dan de afstand van 7 meter, daarom wordt gesteld dat de elektromagnetische straling geen gezondheidsrisico vormt voor omwonenden.

Figuur 21. Wageningse Afweg in relatie tot de zuidkant van het zonneveld

6.13 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn alle relevante milieuaspecten beschreven. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling geen milieubelemmeringen met zich meebrengt.

7 Uitvoerbaarheid

7.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de uitvoerbaarheid van het te ontwikkelen plan. De ruimtelijke uitvoerbaarheid, de maatschappelijke uitvoerbaarheid en de economische uitvoerbaarheid worden beschreven.

7.2 Ruimtelijke uitvoerbaarheid

In voorgaande hoofdstukken is beschreven hoe het voorgenomen project past binnen het van toepassing zijnde overheidsbeleid. Geconstateerd is dat er geen omgeving- en milieukundige belemmeringen zijn. Ruimtelijk is de voorgenomen ontwikkeling daarmee uitvoerbaar.

7.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

7.3.1 Omgevingsproces

Contacten met de omgeving

Solarfields heeft in augustus 2019 het eerste contact gelegd met de omwonenden. Deze zijn per brief geïnformeerd over de ontwikkeling waarna in oktober 2019 een tweetal keukentafelgesprekken hebben plaatsgevonden.

In oktober is door Solarfields een informatieavond georganiseerd. Tijdens deze avond is duidelijk geworden dat er zorgen zijn over natuurbescherming en ontwikkeling in het kader van het gerealiseerde bedrijventerrein. In het verleden zouden er bij de ontwikkeling van het bedrijventerrein fouten gemaakt zijn inzake de ecologische beoordeling van de percelen. Om dit bij de ontwikkeling van het zonnenveld te voorkomen zijn ecologen van Eelerwoude, de Gemeente Wageningen en een omwonende met veel kennis van het gebied, gezamenlijk het plangebied ingegaan om de situatie te bekijken. Hier is een flinke lijst met aandachtspunten voortgekomen, welke zoveel mogelijk zijn verwerkt in het inrichtingsplan.

Financiële participatie

Tijdens de contacten met de omgeving hebben een aantal belanghebbenden aangegeven geïnteresseerd te zijn in financiële participatie. Solarfields blijft in contact met de omwonenden om de juiste vorm van participatie met elkaar te bespreken en vraagt de omwonenden ook om met een voorstel te komen. Tevens heeft Solarfields een aanbod voorgelegd aan coöperatie ValleiEnergie om mee te kunnen participeren. Het is nog onduidelijk of de coöperatie hierop ingaat.

Contact energie coöperatie ValleiEnergie

Solarfields heeft een overleg gevoerd met de coöperatie ValleiEnergie en hier is de intentie uitgesproken om te zoeken naar een passende samenwerking waar inkomsten uit het zonnenveld ook terugvloeien naar het gebied. Solarfields en Coöperatie ValleiEnergie zijn een algemene samenwerkingsverbintenis aangegaan en hierbij zal tevens bekeken worden of Project Nude II nog wordt meegenomen.

7.3.2 Vooroverleg

In het kader van artikel 3.1.1 Bro wordt het plan voorgelegd aan de vooroverlegpartners.

Het Rijk

Geoordeeld is dat dit ruimtelijke plan geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

Provincie Gelderland

Het plan wordt voor vooroverleg, als bedoeld in artikel 3.1.1. Bro, toegezonden aan de provincie Gelderland.

Waterschap Vallei en Veluwe

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling is een digitale watertoets uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de normale procedure wordt doorlopen. Daarnaast wordt in het kader van het wettelijk vooroverleg het plan naar het waterschap gestuurd. Hierover is de initiatiefnemer in contact met het waterschap. Aangezien er geen werkzaamheden aan de leggerwatergang plaatsvinden, wordt gesteld dat het waterschap geen belemmering ondervindt van de ontwikkeling.

Overige vooroverlegpartners.

Het plan voor de realisatie het zonneveld wordt tevens voorgelegd aan andere belangenverenigingen, zoals Mooi Wageningen. Zij worden op de hoogte gesteld van voorliggend plan.

7.3.3 Zienswijze

De ontwerp omgevingsvergunning wordt voor de duur van zes weken voor zienswijzen ter inzage gelegd. Na deze termijn wordt het resultaat van de terinzagelegging in deze ruimtelijke onderbouwing weergegeven.

7.4 Economische uitvoerbaarheid

Kostenverhaal gemeente

Met de initiatiefnemer wordt een overeenkomst gesloten, waarin onder andere het verhalen van eventuele planschade wordt geregeld. De vaststelling van een exploitatieplan is niet noodzakelijk.

Financiering zonneveld Wageningse Afweg

De ontwikkeling van het zonneveld Wageningse Afweg wordt gedaan door Solarfields Nederland B.V.. Hierbij wordt SDE+ subsidie aangevraagd die voor dit type projecten is bedoeld.

7.5 Conclusie ruimtelijke onderbouwing

Uit voorliggende onderbouwing blijkt dat het voorgenomen plan ruimtelijk, maatschappelijk, en economisch uitvoerbaar is. De voorgenomen ontwikkeling voldoet daarmee aan de kaders van een goede ruimtelijke ordening.

Eelerwoude

www.eelerwoude.nl